

ضبط جبرہ کی

اوپنی دورۂ آغابہ

۲۵ جمی القاد

بشٹی اجتاع

صفحہ نمبر	روزنامہ مذاکرات	۸ ربیع الاول ۱۳۳۷	[تختہ]	۱۲ کاون اول ۱۳۳۶
۶۶۶	ایکٹی مذاکرہ لری اجرا ابرو ملک مراد :			
۶۶۷	حاجت صبا جویاہ فراگہ سنگ ایکٹی مذاکرہ سی .			
۶۶۸	تحت سلاہ آلوب آمانی جبرہ ناب اولان مامورین ملکہ وعلیہ ماہارہہ نجسین اولحق ممانات خدسک لایعہ قانونیک ایکٹی مذاکرہ سی .			
	یکٹی روزنامہ دورہ قلاہہ مراد :			
	دورہ ولای داسکتین نجیر اولان اعال ختدہ ورپلوب استیضاح قب اولان سؤل کرری .			
۶۶۹	جرالم ساسیکہ نظری ختدہ لایعہ قانونیہ .			
۶۷۰	ترجیح اولوخان ابراد ختدہ جریہ نظرشدن سؤل .			
	جلس مومینک ۱۳۳۱ بودساک بشٹی ایمان فصلہ یک پوز ایرا ملازمہ دائر موارثہ ماہہ اجنتسک تکلیف قانونیہ .			
۶۷۱	تخصیل مال کورن حاجتیک ترغیظہ بالنوم حاجتہ قدم خسی ختدہ کرری .			
	نظامنامہ دانتیک سؤل واستیضاح متعلق فصلی .			
	جرۂ مطرۂ زسانیک ایدین قادیلان اشاعت ختدہ سؤل کرری .			
۶۷۲	ساک مزایده فکر بارشیریک آئسین تشریح ختدہ لایعہ قانونیہ .			
۶۷۳	مسکری جرا قانونہ ذیل ۲۱ آگستوس ۱۳۳۰ کارقبل قانونک برخی مانسین مدال قانون موت .			
۶۷۴	سفریک مذکورہ اتراد وصایاتیک تحت استیضاحہ جردان مساکہ وحقن تصدیقیک آئینہ دائر قانون موت .			

مضایب آغابہ

— کتفری مبعوث آغابہ اولرانه جہت بک اورادہ آغابہ سنگ

تصریحی

رئیس — کتفری مبعوث آغابہ ایدین جہت بک مضبوطی اجنتسہ تدقیق ایدیش . بواجده تنظیم ایدین مضبوطی اولقویوز :

نظامنامہ داخلیک اوپنی ماموسک فقرات اخیرہ سی موجبہ لاجل التدقیق ایکٹی شعبہ اصابت ایدن مضایب آغابہ کتفری سنجایی میونی جہت بک ایدینک مضبوطی ولورق مشوعہ آغابہ سی یہ ملوہ مذکورہ اسکاہہ توفیقاً مذکور شعبہہ تشکی ایدن اجنتسزہ مطالعہ وتدقیق اولوندقہ :

آغابک بولتہ اجرا ایدرکی اکتالشمہ جلس مبعوثان ریاست جلیستہ تقدم ایدلستہ قرار ویردی .

۱۱ کاون اول ۱۳۳۱

مط میونی	یزداد میونی	حیدرہ میونی	کرکوک میونی
کرین	قاسم قوی	حظ	عبد علی
لوزان میونی	سکالی میونی	بداد میونی	
مطوس	محمد مہدی	سؤل	

مذہجات

— ضبط سابق فراتی .

— نظامنامہ داخلیک سؤل واستیضاح متعلق تصدیک مذاکرہ سی .

مضایب آغابہ

— (کتفری) مبعوث آغابہ ایدین جہت بک اولر آغابہ سنگ تصدیق .

سؤل واستیضاح

— دورہ ولای داسکتین نجیر اولان اعال ختدہ ورپلوب استیضاح قب اولان سؤل کرری .

بدأ مذاکرات

دفعہ سائت

[رئیس : خلیل بک اقدی]

ضبط سابقہ فراتی

رئیس — مجلس کتاد اولدی ، ضبط سابق اولقوتہ حق . (کتاب مدوح بک ضبط سابق خلاصہ سی لوزر)

ضبط سابق خلاصہ سی ختدہہ برمقالہ وارسی

ضبط سابق قبول ایددی اقدم .

موتلمرمن کیفیتیں ایضاح ایدہ جگر ، او مسولیت منویہ اوزرہ
آئینہ رار مرانی آکلامتی طرزہ ہن ہن اون کہ ضہوسونکن
ہیچ بر محذور تولہ اینز وپون ہیچ بر نہیک حصولہ کز ،
اونک ایچون بندہ کز ، قاریہ ، فرانسدہ ایپلان شیرہ اکثریت
ایچرہستندہ بولونہی شرایط جدیدہ اجابہ اعتبارہ بر عہدہ
اولیٰ دخی ہیچ لولازرہ حربہ ، ایسکے طوفری جور بر آرم
آئین لایزمر ، بونک تیسہستندہ ہیچ بر محذور پوقدر .

امٹولییدی اقدی (آبدن) - اقدام ، فرانسدہ قانونہ شو
وازرہ ، بو واردرہ ، ربہ بر مادنہ ہنٹ اینٹ پتکدہ مقصدہ خدمت
اینٹ وکدر . فرانسدہ قانونک قانونیہ مادنسدہ واقع اولان قیدک ،
بزم قانونزہ قبول ایدہستہ ، بر محذور پوقدر ، دینہن ، چونکہ
فرانسدہ قانون اساسی ہشتہر ، نظامانہ داخلیتک مواد سارسی
ہشتہر . پوقیدنہ دولای فرانسدہ ہیچ بر محذور نشأت ائمہ ربہ ،
بزدہ قانون اساسیہک نظامانہ داخلیتک مواد سارسی فرانسدہک
اساسات اوزرہ مستہ اولہ بقیدن . بزدہ اول قیدک قبولی ، پک جوق
محاورہ تولید ایدہ پیلر . شدی بو سوال مستہستہ قبضہ ویاخورد
پوکاکز جارات سارہ ایہ نہیک محاورہ تولید ایدہ پیک اول بول
آکلامتی ایچون ، بزم قانون اساسیہزہ استیضاح حقدہک مذہبی
واخذن سوکرہ سوال حقدہ ہجلمزہہ جریان ایدن نامانک ہن
ایلی کادیکی دوشونک ، تأمل اینٹ لایزمر . معلوم ہائیلری
اولہی اوزرہ استیضاح ، بنون پارانہرہ ہر میونک حلیہر ،
بر میون استیضاحہ بولہنچ ، وجہ ہشتہستک مذاخہ
اینک حق ، صلاحتی پوقدر . بزدہ ایہ ہر صلہ قانون اساسیہزہ
بر مادہ وضع ایدن دیندیشک : ہیٹ وکلادن برن ویاخورد
پوتون قابضدن استیضاح واقع اولہی تقدیرہ ، اول بول
استیضاح کیتک ہیٹ عمومیہک اکثریتہ قبول ایدنی لازمدر .
اگر قانون اساسیہک شوقول ایدیک استیضاحہ قائلہ ایدی ، لوئہن
سوکرہ ہیچ بر اقلیت ہیچ بر ملحق وحق شدی ، حق کلاسی
قازدی . ہیچ پروف فرض ایدلرکہ ، اکثریت فرہستہ مستہ
اولان برقیاتک ملینہ واقع اولان رلیضاح اولہیہن ہدہ ایدہجک
سورندہ اکثریت طرفدن قبول ایدلہونہ لوئہن سوکرہ اقلیت
حق کلاسی قانون ، ہشتہ ہنکترہ پوقدر . بالکز بزم قانون
اساسیہزہ موجودر . بونن تولہ ایدہجک محاورہ ازالہ اینٹ
ایچون ہیٹ عزمہک تعاملیہ رسوال اصولی احداث ایدلہسکرہ
ہشتہ ہنکدہ جریان ایدن اسودہ موافق ہلدن . بونک تولی ،
عرض ایدہجک ضرورت سیلہر . بنا علیہ بوگون بر اقلیت مجلس
عالیہ رلیضاح ایدہجی اولورہ ، استیضاح سوربتہ قابضن تبد
اینٹ قابضن . چونکہ استیضاح ، اکثریتک اظہار رأیہ ہوتوقدر ،
لزہ ملالان یکاملاح ، سوال صلاحیدر . اگر بو سوالہہ فرانسدہ
شوبہ امین ، بولہ اقلی ، ربہ قید ایدہجک اولورہ حق ، اقلیتک
آرزوستک خلافہ اولورہ ، بوجملہ اقلیتک موجود لوئہستہ احتمال

اوزمان استیضاح ہاشلار . ایستہ اوزمان قصہ دیک ، کونترجہ مذاکرہ
دوام ایدہ پیلر . بومادہک حربت کلاسی قید ایدہ بوجامی مستہ
کنتیہ ، اجمعنہ ہیچ بر وقت ، میون ہنکترہ ہدایت ایشیک کی ،
حربت کلاسی قید اینٹ جہتہ ہاشلار ، ہانکس اقلیتک حقوقک
حفاظتسی اک برخی مقصد پیلہسدر . بو پوقیدنہ حکمتک حربت
کلاسی ہیچ قید ایدہجک اہات ایچون امٹولییدی اقدی ، ہدایک
منطقہ کتیرہ میونک ، بالکز بونک فرانسدہ نظامانہ داخلیتدن ترجمہ
ایدہ پیک سو پوجک . اگر بر فرانسدہ نظامانہستدن دھارہ پیلر
دور آئین ایدہک ویاخوردہ دور آئین ایدہ پیلر ایدہک ، اولی بیلہم
قسط او مرتبہ ایدہ پیلر ایدہک کتیرہ بری اختیار ہد ایدہم . حق
فرانسدہ نظامانہ داخلیتدہ ، سولرک غایت حصر پازلاچی
مذکوردر . قسط ایتالیا نظامانہ داخلیتک وریوکی ایضاحات
وقصدیلانی مادہنہ ، فوارق ہوشکی وردک ، عمالک تمدنہ مجلس
میونکترہہ جریان ایدن اسولرک اک حربت پورانی آئی .
اگر بونن دھارہ قصہ برقی ، قصہ بر واقع وریک ایدہ پیلر
ایدہک او ، ہیٹ علیہک بیہ جکی بر شیدر . اجمعنہ ، اک حربت پور
نظامنامی اساس اخلاقی اہت سوربتہ وظیفہسٹی ہاش اولہیہن حق
ایدہ پیلر .

اقلیت اقدی (تکفور خانی) - بو پور ایدہی وجہہ مجلس
میونگانہ ہدایت تاسیسسی اعتبارہ رمؤسہ مرابعدہر . قسط وظیفہ
مرابعدہر روضاً بزدہ وظیفہ کتیرہ سیسی واردر . معلوم اولہی وجہہ
تکلیف شروٹی ہنکترہہ قانونری تنظیم ایدہکن سوکرہ اولرک
حسن تطبیق اسباب نابین و تقطیل مرابعدہ ایچون مجلس میونگان
تأسس ایدر و صورت دائرہہ وظیفہ مرابعدہ ایچا ایزر . بو وظیفہ
مرابعدہک حسن اساسی ایک طریق ایدہ تولہ پیلر . بونکرہ برسی
استیضاح ایدہجیسرہ ورقہ سوالہ تقدیرہ . معلوم ہائیلری اولہی
وجہ ایدہ وظیفہ مرابعدہک حسن ایضای ، صورت سرہستادہ اجرا
ایدہستہ وابستہر . حالوکہ حقوق اقلیتک نابین محافظتسی بہ حقوق
اقلیتک نابین محافظتسی شدتہہ منافع عالیہ تکلیفک وقایسی ایچون
اولیضاح کیتک اکثریتک مغلرہسوی اولی شروٹی فونپورہ
موافق اولہسار . بوجا چارساز اولی اوزرہ ایکسی رملہہ ، بر
سوال فونپوتن . بو سوالہ ، بر موتوقدر . ناظر مادی ایدہ میون
آرستہہ جریان ایدر . شدی بو سوالہہ صرف اولہجی عباراتک
مفادری نمداد اینٹ سوربتہ لزومر بر قیدہہ بولونق وپوروتہ
بالکز دائرہ ضرورتہ حصر اینٹ موافق اولہسار کزدر . بر سوال
قاریستہ زائہ شیر بولونہجی طبعیدر . سوال سوران ذات ،
ایتہ غیر مناسب شیر سو پوجہ جکدر . بولہ ایکن او سوالک ہنرہہ
کافی سابق سوربتہ ، نام ہادی استمدانہ قید اینٹ ، نشیل
ایدہجک اساسات حربت پورونہہ ہاشلار . خصوصیہ اوزرہہ
مضرت تولید ایدہجک بر حال بونی . بو اعتبار ایدہ مناقشہ اشدستہ
سوالک بالاخرہ استیضاحہ منقلب اولہی قطعنامہہ بہ مسائل اولان

رئیس - بهجت بکی کنفری میموانتفه قبول ایدنلر لطفاً ال
قادرسون :
قبول ایدلدی اقدم .

نظامنامه اینک سوال واستیضاح متعلق فصلک مذاکره سی
رئیس - اقدم ، دون استیضاح تقریرتک مذاکره سنه دوام
ایدیوردق . مذاکره ختام بولادیندن قیسه سی بوکونه تملیق ایدلشدی .
فقط داخله ناظری بک اقدی هنوز تشریف ایتمه مشارد . روزنامه ده
داخل دیگر لواج قانونیه تک مذاکره سی ایچون ده حکومتدن کیسه تک
کلیدی آکلایلیور . اونک ایچون روزنامه مزده نظامنامه داخلینک
سؤال واستیضاحه هاند ماده لری وارد . حکومت کاجه یه قسربونلرک
مذاکره سنه دوام ایدم . (موافق صداری)

یورکی اقدی (طریزون) - بو ماده لرک مذاکره سی ایچون
المزده نظامنامه داخلینک بولنمسی لازمدرکه ، اوقویوب آکلایلم
واوکا کوره بیان مطالعه ایدم .

رئیس - نظامنامه توزیع ایدلشدن .
یورکی اقدی (طریزون) - توزیع ایدلشدی ، فقط بوندن
دورت سنه اول . بوکون هیچ بریزک المده نظامنامه یوقدر . اساساً
بوکون مذاکره ایدله بکنی ده یلمه یوردق .

امانوئیلیدی اقدی (آیدین) - اقدم ، اوچ سنه اول توزیع
ایدلشدی . بوکون آرانسه کیسه ده یوقدر .
سید یوسف فضل بک (عسیر) - قانون اساسی مجموعه سی
آچیکزه اوراده وارد .

یورکی اقدی (طریزون) - اقدیلر ، بن یالان سوله یوردکم با .
بندک زده یوق وسزده بولنمسی مذاکره تک اجراسنی ایجاب ایتز .
رئیس - بعضی آرقداش لری زده وار . اولمانلر ، اولانلردن
آلیر ، اوقور . بناء علیه بوماده لرک مذاکره سنه باشلابورز .

اون ایکنجی فصل
سؤال واستیضاح

ماده : ۱۰۷ هر مبعوث وکلای دولتدن برینه شفاهی ویا
تحریری سؤاللر ایراد ایدمیلیر .

رئیس - بوماده حقنده سوز ایستین واری ؟
حسین جاهد بک (استانبول) - یالکنز بوماده ده « شفاهی »
تصیری برینه ده زیاده مقصدی افاده ایدمیلیم ایچون « وجاهی »
تصیری قویوروز . انجمن ، بوشکلک ده زیاده مقصدی تأمین ایتدیکی
فکر ندهدر .

امانوئیلیدی اقدی (آیدین) - اقدم ، « شفاهی » تصیرندن
برشی آکلایورم . فقط « وجاهی » نده بکندر ؟
حسین جاهد بک (استانبول) - « شفاهی » تصیرندن آکلایمکنز
معنا تک دوغروبسیدر ، یوز یوزه ، قارشی قارشی یه دیمک .
رئیس - بناء علیه « شفاهی » کله سنک « وجاهی » صورتنده
تعبدی صورتیه ماده یی قبول ایدنلر لطفاً ال قادرسون :
قبول ایدلدی .

ماده : ۱۰۸ سؤل : فلان وقته طوغر میدر ، فلان خبر
حکومتجه مسموع اولمشیدر ویا صحیحیدر ، حکومت فلان مسئله
حقنده برقرار ویرمشیدر ویا یرمک اوزره میدر ؟ طرزنده قیسه
وصریح معلومات طلبندن عبارتدر . سؤال ورقه سنده جواب تک شفاهی
(یعنی هیئت عمومی هواجیه سنده) ویا تحریری (یعنی جریده مذاکرات
نهایتنه درج ایدلک) صورتنده اولدنی تصریح ایدلک مقتضیدر .
سؤال ورقه سی یالکنز بربعوث امضا ایدمیلیر .

امانوئیلیدی اقدی (آیدین) - اقدم ، بندک کزه ماده ده کی
« قیسه » کله سنندن برشی آکلایورم . بو قیده مجلس میموان اعضا
کرانمک حریت کلاننه دو قونه حق صورتده تطبیقنه محل ویره جک
برقیدر . ویره جک معلوماتک قیسه ویا اوزونجه اولماسی ، مسئله یه
کوره دکیشیر . مسئله قرقاطلی ایسه طبیی ویره جک معلومات ده
اوزونجه اولور . سؤال ، برولیس وقه سنه ، برژاندارمه حادثه سنه
هاند ایسه طبیی بوبیاده صورولاجق سؤال و ویره جک جواب قیسه
اولور . فقط بورادکی « قیسه » کله سی ، بک چوق سوء استعماله
مساعددر . بو محاربه نیچون اولمشدر ، نیچون بصورتله ادارا ایدلشدن ؟ دییه
واقع اولان بر سؤاله قارشی قیسه معلومات ایستیمک ویا خود قیسه معلومات
ویرمک ، ظن ایدرم ، کافی دکلدر . انجمنک مقصدینک ، سربستی کلانی
وحکومه قارشی حق تنقیدی تنقید ایتک اولدنی سوله میورم .
فقط هر نصله اورایر ، بو عباره کیرمشدر ، بو عباره اوراده ایقا
ایدله جک اولورسه ایلریده سوء تفهیم میدان ویرر . برکون بر اکثریت ،
حقوق انلیته برابر مجلس میموانک حق تنقیدی تنقید ایدمیلیر .
بناء علیه بوماده تک بوشکلده شان قبول اولدنی عرض ایدمیورم .
رئیس - یعنی « قیسه » کله سنک الفاسی طلب ایدیورکنز ؟
امانوئیلیدی اقدی (آیدین) - اوت ، ماده ... صریح معلومات
طلبندن عبارتدر ، شکلنده اولسون . بو ، کافیدر .

حسین جاهد بک (استانبول) - اقدم ، مجلس میموانلرده
مراقبه خصوصنده جریان ایدن مذاکرات ایکی قسمه آیرمشدر .
بری سؤال ، دیگرکی استیضاح . سؤاللر هر ملکتهده ماهیت سیاسی
حائز عد ایدلز . بعضی قطه لرک تنوری میموان کراجه ویا خود
ایچارندن برسی طرفندن آرزو ایدیلیرسه بو قطه لر حقنده حکومتدن
رسماً سؤال صوریلور . حکومتده بوکا قارشی معلوماتی بیان
ایدر و جوابی ویرر . اصل مراقبه تک جریان ایتدیکی فقط
لمستیضاحدرکه ، بو ، ماهیت سیاسی حائزدر . بوندن مقصد بر
سؤاله جواب آتیق کی دکلدر . استیضاح ، حکومتی مؤاخذه ایتک
وغندا ایجاب اسقاط ایلمک قیسه سنه معطوف اولق اوزره یاپیلیر .
طبیی ، استیضاحلر اوزون سورر . مجلس اعضای کرانندن ایستین
ذات ، بجته اشتراک ایدر ، بصورتله اوزون اوزادی یه مذاکره جریان
ایدر . سؤاللر ایسه ، ماهیتلری اعتباریه ، فایت قیسه در . فقط
بعوث اقدی صوردنی سؤاله آلدنی جواب اوزرینه ویا خود میموان
محترمدن دیگر برذات ، مذاکرات عمومی جریانی طلب ایدمیلیر .

بو قوداتك قادرلامسى لازمدر . اساس نه ايدى ؟ اكثرينك ، استيضاحك اجراسته مانع اولامسى ايدى . بز بونى تأمين ايندك ، يكرى مبعوث طرفندن امضا ايدلى ، ديدك . فقط او ماده مذاكره ايدليكي وقت ، يكرى مبعوثى بر مبعوثه ايندره بيليرسكزه او سرك بيهجكيز شيدر .

امانوئيليدى افندى (آيدن) — بر مبعوثده بو حق حائز اوليدر . حسين جاهد بك (استانبول) — مرض ندر ؟ اكثرينك ، اقليتريك استيضاح حتى بوغهماسيدر . مقصد بواولقدن بو تأمين ايندك صوكره ماده مذاكره ايدليكي وقت بو قودات قادر بيله باير . اساس ندر ؟

يوركى افندى (طرزون) — بر فقط علاوه ايدم جكم . حسين جاهد بك افندى شمدى يته تكرار اينديركه : بز بو نظامه دخلى موادى كند بيز باعاد ، اجبى ومدنى ملترك اللزندهك نظامه لردن آلدق . بنده كز بو خصوصه بك متصم . اقديلر ، تقليد ايدم ، تقليدن اجتاب ايدم . سوپه عرفا فخره وانكشاف فخره خادم اولاجق صورتده قانونر ، نظامه لر ياهم . قوررمك رايه قوتولماسى رجا ايدم .

رئيس — افندم ، باشقه سوز ايستين بوق . انجمنده ايضاحاتى وردى . يوركى افندى « ۱۰۸ نجى مادهده مندرج «قيسه» گه سنك طينى تكليف ايدم ، دييور . انجمنده استيضاح ماده سنده تدبيلات اساسيه بايلمشدر ، يالكرن استيضاح ماده سى بكيدين موضوع بحث اوله جقدر ، صورتده ايضاحات و برييور . اورته ده قانون اساسى مسئله سى وار ، موضوع بحث مسئله در . رايه وضع ايديله جك حالده دكلدر . استيضاحه عايد مواد مذاكره ايدليكي وقت اورزون او زوايدى به مباحثه و مناقشه ايديلير . شمدى يوركى افنديك تكلفى وجهله ماده ده كى «قيسه» گه سنك طينى قبول ايندر اللرنى قادر بوسون :

يوركى افندى (طرزون) — افندم ، قولر بيز بورولدى . رئيس — رجا ايدم ، قانان اللره قانمايان اللر آراسندهكى نتيجه تبيين ايدم .

«قيسه» گه سنك طينى قبول ايندر لطفاً آياغه قانسونلر : اوطور يكرى افندم ، «قيسه» گه سنك طينى قبول ايتيانلر آياغه قانسون :

«قيسه» گه سى طى ايدلى افندم . يوركى افندى (طرزون) — تشكر ايدم ، بر سوز بيز قبول ايدلى .

رئيس — داخيله ناظرى بك ، تشريف بو يورديلر . فقط ماده بى رايه قويه جنم . بناء عليه بو صورتده معدل اوله رق ماده بى قبول ايندر اللرنى قادر بوسون :

حسين جاهد بك (استانبول) — افندم ، سؤلك اساسى قبول ايندك صوكره سؤالره عايد ديكر مواد ، هيچ مناقشه به حاجت

ماده نك ، مذاكره سنه كيريشل مكمسزن يومه مذاكره تمين اولنور . سياست داخليه به عايد استيضاحلر بر آيدن زياده تاخير ايديله من . مبعوثان يئنده استيضاح ممنوعدر . «كوريلور كه افندم ، اكثرينك قبولى كى شيلر تاميله قادر بولمشدر .

امانوئيليدى افندى (آيدن) — مساعده بو يور يكرى افندم ، ايكي گله سويله به جكم . شوماده نك قراننى انجمنك ديديكى محاذيرك دفع وازاله اولونديغه دلالت ايندك باشقه عكسى استنزام ايدر . چونكه و بريله جك استيضاح قوررينك يكرى كشى طرفندن امضا ايندش اولماسى قيدى واردر . شو مجلسده برده موقرات فرقه سى كور يورم ، ظن ايدم يكرى كشى يوقدر . بناء عليه بو فرقه نك حق استيضاحى يوقدر . صوكره روم مبعوثلرى كور يورم ، اون اون بيش كسيدر . كندى ملنلر به عايد مصالح ايچون حق استيضاحلرى يوقدر . صوكره ارمنى مبعوثلرى وار ، اونلر كه كندى ملنلر به عايد حقوق وار ، بونلر ده حق استيضاح و برلمور . كداموسوى مبعوثلر به ده بو حق و برييور ، چونكه اوچ زاندر . اونلر كه كندى ملنلر به عايد حقوق اولاييلور . استيضاح ياه بيلمك ايچون يكرى امضانك بولونماسى اساسى قبول ايديله جك اولورسه ، اولجه ده عرض اينديكم كى ، حكومتى تنقيد ايتك حق اقليتدن نزع ايندش اولور . اونك ايچون بوماده قبول ايديله مليدر .

رئيس — اوماده نك قبول ايديلوب ايديله جكي هنوز معلوم دكلدر . يالكرن بوماده ده اعتراض ايديان گله «قيسه» گه سيدر . قيه گه سنك قادر بولماسى ايسته بيليور .

حسين جاهد بك (استانبول) — رئيس بك افندى مساعده بو يور رسه كز بر ملاحظم وار ، عرض ايدم : حقيقه بر ماده مذاكره ايديليركن آشاغى كندى ماده نك اصول مذاكره كى اخلاص اينديكى كوريلورسه مسئله ، بوراده صرف متنه صاريه رق كيمك و اعتراضاتى اورتمك دكلدر . اونك ايچون مساعده كز له عرض ايدم كه : اساس اعتباريله اعتراض ايدن بمبوتلك حقلى واردر . سؤلك بو صورتده قبول ايديلير و استيضاحه ده اسى شكلنده قابلسه آلدكده كيش اولور . بونك ايكي سده بر برينه صر بولدر . بناء عليه شو سوء فهملر اراله ايديله ديركه بو بريله جك قرارلك نه اولدينى بيليرك و برلمن اولسون . ديديلر كه : بو ماده نك قراننى بزم قورقونمى ازاله ايتك شويله طورسون قورقولر بيزى آرت بوردى . مجلسده كى اكثرينك ايسته منسه استيضاحك بايلاماسى ، حقيقه مجلس مبعوثان عثمانى ايچون بوبوك بر محذوردر . بو صورتده ، اكثرينك فرقه سى ايترسه بوتون استيضاحاتى بوغهميلير . او حالده اقليت فرقه سى سس چيقارمى و حق مراقبه سنى استعمال ايدم . ايسته بز بونى قادر بوردق و بونى قادر بومقله جدا احرازانه بر فكرده بولوندى . يالكرن استيضاحه ده على العيا باشى بوش بر افادق . اونزه ديكر مملكتلر ده كوريلن مضبوطات و قوداته تابع طوتدق . بو مواد ، اوچ سنه اول بايلمشدر و اويله جه ترجمه ايندشدر . اوله بيليركه بو مدت ظرفنده احوال دكيشمشدر . احتمالكه

ايه تشجيع ايدرسك مسئله بر قات دها تضاعفايدر . تكرر عرض ايدرم كه انجمنكز بومادهه بر مبعوثى ، كنديسنك سويله مى لازم كن شيرى بحق سويله به جك صورتده سربست بر افسون .
رئيس — اوت انقدم . باشقه سوز ايسته ن يوق . بئاء عليه يوز سكرنجي ماديني ، « شفاهى » گهسنگ « وجاهى » شكليه تعديلى ايله رايه وضع ايدىيورم . انجمن مطالباتى سويله دى و صوريلان سؤالره جوابى و يردى . مبعوثان كرامده مطالبه لرئى سويليدلر .
شدى اكثرينك قرارينه ...

حسين جاهد بك (استانبول) — استيضاح حقنده رفقاسى محترمدهن ايكي ذاتك سويلدكلرى بك دوغريدلر . استيضاح معاملهسى جريان ابدىيلمك ايجون استيضاحك جملدهكى اكثرينك قبولنه متوقف اربامسى ، جدا اقلينك حقوقى اخلاص ايدرو اقلينك حق مراقبهسى قائلش اولماز و بئاء عليه ايسته بوجهتى ده ، شونديكز ايجر . ندركه استيضاح بحثنى تماميله دكشدر بلك . استيضاحى اكثرينك قبولنه تليق اتمدهك . قانون اساسيسنك بوكاختمالى صريح زكدره ، حتى تفسيره بيله احتياج برافايه بحق درجهه در . بئاء عليه بز ، نظامنامه داخل انجمنى بونى اودرلو آكلامادق و آكلامهده هنيچ بر مجبورييت منيه بو قدر . استيضاح ايجون آشاغنده كوره جكمز اساس ، اقلينك محافظه حقوقيدر ، اكثرينك قبولنه وابسته دكلدر . بئاء عليه بو اولدقون سوكره ظن ايدرم كه ، سؤال بحثنده ابديشه به محل قالمز .

امانوئيلىدى (آدين) — اوتلر اولاييليره باشقه .
بوركى اندى (طرزون) — اقتيدلر ، مشروطيته اداره ايديان بر مملكتده كرك هيئت كرامه و كرك رئيسلره نظامنامه داخل ايه استبداد ايجون و بر به جك بر قوت ، هر وقت ايجون فئالقلر توليد ايدىيلير . بو مروضاتى فضله اوزاتقده مجلس عاليكزى ننجيز ايتك ايسته م . شودرت سنهك احوازده شويه بر باقارسق ، هر بريمرك وجد ، بنده ، ظن ايدرم ، بر ائتابه حاصل ايتديكى كوريز . فرض ايدم كه بنده كز بر تقرير و بر مچكم اودتقرم ، سؤلى جامع اولاجق اوت و . يان تقريرك ، حكومه تبليغ ايدلك و حكومدن جواب آلتق اعتباريله قيصه يازماسى لازمدر . اوت ، بونى اسكار ايتم . فقط شو كرسيده م و بره جكم ايضاحانك بلده ساعتارجه سورمهسى ايجاب ايدر . حكومتك و رديكى جواب نجه كافي كوزولزسه بن ، حكومندن بر طاقم مشهور دها سورمق ايسترم . رجاء ايدرم رئيس بك اندى ، اوستكزه آمايكز ، مقصد ذات عاليكزه قارشى سوز سويله ملك دكلدر . اوت انقدم ، رئيس اولان ذات كرسيدهن ، سنك سؤلك بك اوزوندر كس ، ديرسه و بنده هيئتك ايجنده منفرد و ياخود اقليت فرقهسنه منسوب بولئورسه نه اوله جق ؟ رئيس ، نمله هيئت آراستندهكى منافشه بي هيئت كرامدن صورار و هيئت كرامه ، اللر قالفسون دير ، اللر قالفار و مسئلهه بيتر . حال بوكه بو ، جائز دكلدر . بز هنيچ كيمسه به استبداد روحي و برمه م . رئيس سربستدر ، ديمه م . چونكه هر انسان ، جد داننده استبداده مائيدر . اونك استبدادى قانون

امانوئيلىدى اندى (آدين) — هيچ دكله ، استيضاح حقندهكى مادهه اوقونسون . چونكه انجمن دهه ، طرفكز دن واقع اولان اعتراض بحق اولوردى ، فقط استيضاح مادهسى دها ملام بر طرزده ترتيب ايتديكز دن طولاني ، بو محذورلر بر طرف ايدلشدر ، ديورلر . بز . نظامنامه شدى الجزه آلدق . او مادهى اوقونسونلر كه ، حقيقه محاذرك ازاله ايدلش اولدينى كوردم .

حسين جاهد بك (استانبول) — استيضاح حقنده رفقاسى محترمدهن ايكي ذاتك سويلدكلرى بك دوغريدلر . استيضاح معاملهسى جريان ابدىيلمك ايجون استيضاحك جملدهكى اكثرينك قبولنه متوقف اربامسى ، جدا اقلينك حقوقى اخلاص ايدرو اقلينك حق مراقبهسى قائلش اولماز و بئاء عليه ايسته بوجهتى ده ، شونديكز ايجر . ندركه استيضاح بحثنى تماميله دكشدر بلك . استيضاحى اكثرينك قبولنه تليق اتمدهك . قانون اساسيسنك بوكاختمالى صريح زكدره ، حتى تفسيره بيله احتياج برافايه بحق درجهه در . بئاء عليه بز ، نظامنامه داخل انجمنى بونى اودرلو آكلامادق و آكلامهده هنيچ بر مجبورييت منيه بو قدر . استيضاح ايجون آشاغنده كوره جكمز اساس ، اقلينك محافظه حقوقيدر ، اكثرينك قبولنه وابسته دكلدر . بئاء عليه بو اولدقون سوكره ظن ايدرم كه ، سؤال بحثنده ابديشه به محل قالمز .

امانوئيلىدى اندى (آدين) — اوتلر اولاييليره باشقه .
بوركى اندى (طرزون) — اقتيدلر ، مشروطيته اداره ايديان بر مملكتده كرك هيئت كرامه و كرك رئيسلره نظامنامه داخل ايه استبداد ايجون و بر به جك بر قوت ، هر وقت ايجون فئالقلر توليد ايدىيلير . بو مروضاتى فضله اوزاتقده مجلس عاليكزى ننجيز ايتك ايسته م . شودرت سنهك احوازده شويه بر باقارسق ، هر بريمرك وجد ، بنده ، ظن ايدرم ، بر ائتابه حاصل ايتديكى كوريز . فرض ايدم كه بنده كز بر تقرير و بر مچكم اودتقرم ، سؤلى جامع اولاجق اوت و . يان تقريرك ، حكومه تبليغ ايدلك و حكومدن جواب آلتق اعتباريله قيصه يازماسى لازمدر . اوت ، بونى اسكار ايتم . فقط شو كرسيده م و بره جكم ايضاحانك بلده ساعتارجه سورمهسى ايجاب ايدر . حكومتك و رديكى جواب نجه كافي كوزولزسه بن ، حكومندن بر طاقم مشهور دها سورمق ايسترم . رجاء ايدرم رئيس بك اندى ، اوستكزه آمايكز ، مقصد ذات عاليكزه قارشى سوز سويله ملك دكلدر . اوت انقدم ، رئيس اولان ذات كرسيدهن ، سنك سؤلك بك اوزوندر كس ، ديرسه و بنده هيئتك ايجنده منفرد و ياخود اقليت فرقهسنه منسوب بولئورسه نه اوله جق ؟ رئيس ، نمله هيئت آراستندهكى منافشه بي هيئت كرامدن صورار و هيئت كرامه ، اللر قالفسون دير ، اللر قالفار و مسئلهه بيتر . حال بوكه بو ، جائز دكلدر . بز هنيچ كيمسه به استبداد روحي و برمه م . رئيس سربستدر ، ديمه م . چونكه هر انسان ، جد داننده استبداده مائيدر . اونك استبدادى قانون

امانوئيلىدى اندى (آدين) — رئيس اندى حضرتلرئى ، سويلدكلرى « ۱۱۷ » نجي مادى بنده كز باشقه درلو كوربيورم . ايسته « ۱۱۷ » نجي مادى اوقوبورم انقدم : « بر مادهك وكلاى دوتدن استيضاح اولو عامسى مبعوثاندى برى تكليف ايتديكى حاده رقيه اسباب موجبهى حاوى بر تقرير تقديم اينك لازم كلور ... »
حسين جاهد بك (استانبول) — اسكيسندن اوقوبورسكز انقدم .
رئيس — امانوئيلىدى اندى ، ايكي شكل وارددر . بريسى نچمك مطبوعى ، ديكرى ده سوكره و برلش تعديل شكلى حقندهكى مضطه در .
حسين جاهد بك (استانبول) — رئيس بك اندى ، امانوئيلىدى اندى تشرىف ايدلر لسه كوستريم و ياخود ايسترسه كز اوقوبيم ؟ اصل دكيشدر يرديكز مادهه در ، اوقوبورم : « بر مادهه استيضاح ولو عامسى تكليف ايدلديكى حاده رياسته منحصر اموضوع استيضاحى مين مختصر بر تقرير تقديم ايدلك لازم كلير ... » ايسترسه كز بومادهه دن مختصر ايدى ، هيئت محترمه مك قراريله ، چيقاريلور . مادهه دوام ايدىيورم : « استيضاح حكومه حركات واجرا آتسك اسباب و ظاهيسى صورمقدن عبارت اولوب استيضاح تقريرلرئى لائق يكرى مبعوث طرفندن امضا ايدلك لازمدر . رياست در حال ناظر مائديه خبر و برمهك استيضاح تقريرى يا ناظر مائدينك و ياخود وكلا دن برينك حضوريله نهايت ايرتسى جلسهه قرائت ايتديرر . ناظر آرزو ايدرسه در حال جواب ورر ياخود استيضاح ايجون باشقه بركون تكليف ايلر . بو قدرده هيئت عموميه به اساس

اوقت استیضاح حقندنكى فصل ومادهلك نه شكلى آلاجنى ايكنى مذاكره سؤال حقنده انجمنك وديكنى تصديق ايدرز. اكر بواولايه جق اولورسه مادهلك بويه جق قبول ايدلسى طبييدر. بو، مقصدى بدرجه به قدر حل ايدبيور.

رئيس — ناظر مستولك جوابده يالكز سؤال ابرادى ايدى. امانويلىدى افندى (آيدىن) — اوابشقه. محكمه تميزه لايحه يازار كى، سؤال ايديلن نقطه لرى ايضاح ايدر.

افقليديس افندى (تكفور طاغى) — افندم، معلوم مالكزدر كه بورقاعده اساسيه به تعلق ايدر.

رئيس — بر آرز حيزلى سويليكز وياخود كرسى به كليكنز. چونكه كاتب ايشتمبورلر.

افقليديس افندى (تكفور طاغى) — بو عرض ايتديكم مسئله، قسماً قواعد حقوقيه به تعلق ايدبيور. محاكم نظاميه حضورنده دخى مرعى اولان اصول محاكمه كوزه بر مدعى ايتديكى قدر دعوانى ايضاح ايديه بيلير. فقط مخاطبى اعطاي جوابه دعوت ايتزدن اول مرامنك نه اولدينى كندى آغز يله افاده دوام ايدجك ومقصدى بو صورته تحقق ايتديكن سوكره درجه ثابته سوز، مخاطب اولان طرفه انتقال ايله به جكدر. حال بوكه مجلس ماليله موقع تطبيقه قونونق ايتستينان اصوله كوره اول امرده تقرير اوقونوجق، ناظر مائدى طرفندن هنوز او مبعوثك مقصد سؤالى تاميله تحقق ايتكسزين

ويرلش اولان جواب، مقصد سؤاله توافق ايتيه بيلير. اونك ايچون قواعد عمومى دن اولان اصول محاكمه كى او بولده كى اكاننه كوره اول امرده صاحب تقريرك مختصر ويا مفصل تقريرى اوقونقدن سوكره سوز كنديسنك اولور، ايضاح ايدر. بو صورت، هم سلامت مذاكرين تسهيل ايدر وهم ده ناظر مائدى تنوير ايلر. اونك ايچون اول امرده سوزلرك صاحب تقريره ويرلشمى ضرور ايدر. مادهلك بولده تعديلنى تكليف ايدرم.

حسين جاهدك (استانبول) — افندم، سؤال حقنده كى ائديشله كوردبيلور كه هب استيضاح مادهسته ويره جكدر شكندن انبساط ايدبيور. ديمك كه او استيضاح ماده لرى، شو يكي تعديل ايتديكيز شكل حرمت پرورانه مجلس ماليجه قبول اولونورسه بو سؤال بحثلى هيچ قيل وقالى دعوت ايتيه جك. او حالده ائديشه به محل يوقدر. عجباً بو مضطربار قبول ايديله جكمى، عجباً بو وسيله ايله الموده كى ناقص سلاحده كيده جكدر؛ ديه اعتراض موافق اولاسه كر كدر. بوتكليف، يك موافقندر ظن ايدبيوروم. شمدى به قدر ماده لرى برقرانته قبول ايتدك ايدى. شمدى بوماده لردن آشاخى كلنلرى ايكي قراانته قبول ايدم واستيضاحك آله جنى شكلى آكلايم، بو صورته هيچ برانديشه به وسوه قهيمده محل قالاسون، بررئزى آكلايهرق نظامنامه خايليزى تقرير ايتدريم. هنت عليه قبول ايدرسه بويه بيايم. افقليديس افنديك اعتراضى ايشه تماماً غير وارددر. اصول محاكمه نه اصول جريان ايدر؟ اوكا يك وقوفم يوقدر. فقط، پارلامنتورده قبول ايديلن

اساس طوته رق استيضاح ايله بيلير. بو قيوين بز هر زمان آجيق براقديق و سؤال ايله استيضاحى قطعياً بررندن آيرمق ايتسدك. شمدى به قدر استيضاح حقنده كى قيوددن دولاي استيضاحه امكن اولمايدندن سؤالر دائماً استيضاح صورتنده تقرير ايتديكندن بوو صورت مساعيمزى مشكلشدير مكدن خالى قالماديقندن حالا بواعتياداتك تاثيرى سبيله وقتمزى ضايع ايدبيوروز. سؤالر حقنده صريح و قطعى شيلر شوندن عبارتدر، ديدك. بر جوق نقطه لار وار. مثلاً فلان نقطه ده شويه اولش، بويه اولش حكومتك شو نقطه حقنده كى تدبيرى ندر؟ بو خصوصده مقصدى ايضاح ايدم، دنيله من. اولاً حكومت سويله سون، اوندن سوكره صاحب سؤال تنقيد ايتسون، ديدك. بناءً عليه سؤال ورقه سنى وردكدر سوكره حكومتك جوابى ديكلملى، اونك اوزرينه ايجاب ايدرسه و جواب غير كافى كوردبيلورسه بر استيضاح تقريرى ووروب درحال استيضاحه كيرشملى، ديدك. ياكلكش اكلاشلماسون ويا بولده سوو استعمالده محل قالاسون. مقصدىز تماماً بوور. تكرار عرض ايدبيورم كه، بو بزم محصل ايجادىز دكلدر.

سوكره افندم، اوروپايى تقليد ايتيم، ديورلر. افنديلر، بنده كز ديورم كه: اوره يادن آلدنمىز مؤسسه ده اوروپايى حقيبه آكلايهرق تقليد ايدم و كنديكلمكزدن قار حلوانى كى ايجادلرده بولوناييم افندم.

امانويلىدى افندى (آيدىن) — افندم، مسئله نى ائى تقدير ايتيه مزى رفقاى محترمه دن رجا ايدرم. چونكه بو، سلامت مذاكره به تعلق ايدبيور. حسين جاهد بك افندى حضرتلرنك استيضاح حقنده كى بيانالترى آكلام. بووردرقلى كى استيضاح حقنده كى ماده لر، هيت جليله جق تصويب و تصديق ايديله جك اولور ايشه بونده برعذور كورمه بوورم. فقط، ديكر طرفدن رئيس بك افندى حضرتلرى بوورديلر كه: استيضاح مسئله سنده برده قانون اساسى مسئله سى جيقماسى احتمالى وارد. بناءً عليه حسين جاهد بك افنديك حرمت پرورانه بر فكر ايله قبول ايتش اولدينى استيضاح ماده سنك، هيت جليله جق آرزو ايدليكى وجهه قبول ايديله جكى الا ن مشكوكدر. اوله وديكى؟ بناءً عليه شمدى يته زويه دعوت ايدبيوروز؟ انجمن مضطبه محررى بك افنديك بووردرقلى كى بزه. سؤال استيضاح مقامه قائمدر. يعنى بر اقليتك، حقى استعمال ايتسى ايچون شمدى كى حالده سؤالدىن باشقه بر سلاحى يوقدر. بناءً عليه سؤال اصولى، واسع بر مقياسده طوته من ايجاب ايدر. بونكله برابر سؤال تقريرى ويره ك ايضاحات ويرمك حقتك كنديسندن نزاع ايدلمسى ايجاب ايدر كه بو حق طبييدر، قانون اساسى به مستنددر. هر كس ويرمش اولدينى تقريرك مائى بو مجلسده تكرار و ايضاح ايدر. زيرا ويرلش اولان اوراق، شفاهاً ايضاح ايدنر ايشه حكى و تاثيرى هيچ اولاز. آك ايچون ياكندبيلر ده بزم بيساننامه موافقت ايدنر وياخود هيچ دكله شوفسلك ايكي دفعه مذاكره ايديله جكى قبول ايدرلر.

صاحب سؤال اولان بریموٹ سؤالک اٹشای قرآنندہ حاضر بولمازسه سؤالی کری آلمش عد اولنور .

یورکی افندی (طرزون) — سؤالری قرائت ایندیبرر وتعلق ایندیکی ناظر جواب ویرر . سؤالر اوقونقدن سوکره تقریرک صاحبی اولان میوٹ ایضاحات اعطایا ایدر ، ناظر جواب ویرر ، دنیلملیدر . چونکه اوسؤال اوزرینه جواب ویره جک اولان ناظرک ایضاحاتی غیرکافی کورن میموٹ برحق کلامی ده واردرکه میموٹ اوصورتله غیرکافی کوردیکی جوابی تشدید ایدر . اونک ایچون بوراده ، تقریر صاحبجک ایضاحاتی دیکله دکن سوکره جواب ویرر ، دنیلمسی لازم کلیر .

رئیس — اقدم ، آلت طرفده کی ماده بلکه مقصدیکزی افاده ایدر . برکره « ۱۱۲ » نجی ماده بی اوقورمیسک؟ یورکی افندی (طرزون) — « ۱۱۱ » نجی ماده بی بویه یاپارسق « ۱۱۲ » نجی ماده سه تسلسل ایدر .

حسن رضا پاشا (حدیده) — بوماده ده «... اٹشای قرآنندہ حاضر بولمازسه سؤالی کری آلمش عد اولنور » دنیلیور . معلوم مالیکز سؤاله الیکز برکتی امضاوضع ایدیور . اوله بیلیرکه باشقه سنکده فکری او سؤالده مشترکدر . بناء علیه اوبولونیمه حق اولورسه دیکر میوٹ اوسؤله تصاحب ایده بیلیر . بونی ماده بی علاوه ایتک لازمدر . ساسون افندی (بنفاد) — سؤال صاحبی بولومازسه اوسؤلک قرآنندن هیچ برفانده حاصل اولاز . باشقه بذاتده عینی فکرده بولورسه اوقات ، یکیدن بر سؤال ورقسی ترتیب ایدرک مقام ریاسته تقدیم ایده بیلیر .

طاهر فیضی بک (تمز) — اوزمان وقت کچر . ساسون افندی (بنفاد) — امضای وارسه باشقه . بنده کز یوقسه دیبورم . بناء علیه باشقه بذات سؤال ایدر .

امانو بیلیدی افندی (آدین) — مجلس میموناتلرده اصل اولان ایضاحات شفا هیدر . اوراق ویرلمسنه لزوم کورلمسی ، قیوده تعلق ایدن ماده لردن دولاییدر . بنده کز اوله ظن ایدیورمکه . شو ماده ده ذکر ایدلهمش اوله بیله صاحب سؤال سؤالی ایضاح ایده جکم ، سوز ایستهرم ، دینجه ظن ایتیمکه رئیس مجلس ، خایر سوز سولیکه حقک یوقدر ، دیمک صلاحیتی حائر اوله بیلسون . مع مافیہ مادامکه رفیق محترم یورکی افندی طرفندن براعتراض واقع اولدی ، شو حالحده انجمنک بویاده مطالعه مستندن بحث ایتیمسی لازم کلیر . اگر انجمن عرض ایتدیکم مطالعه به اشتراک ایدر و صاحب سؤالک ایضاحات ویرمسی حق طبیعیسیدر ، درسه شومتی قبول ایتیمکدن برحذور تولد ایتیز . اونک ایچون انجمنک بویاده کی مطالعه سی ، دن عبارتدر ؛ لطفایان ایتسونلر .

حسین جاهد بک (استانبول) — اقدم ، ظن ایدرک سؤال و استیضاح اساسلری حقیقده بر رمزنی آکلا یایورز . سؤالده دهین عرض ایتدیکم کی ، بر ماهیت سیاسی مقصود دکلدر . حکومتدن صریح و قطعی معلومات آلدقدن سوکره بو مطالعات و معلوماتی

قلدهن قبول ایدیلیر . اساساً سؤال ماده لری مجلس میموناتده برجوق تودده سبب اولویور . ناظر بک افندی لطفاً بکلمسه ایکی ماده ده واردر ، بونلری ده چیقارمش اولورز . مناقشه به محل وار ایسه سوکره به براقیرز . (موافق صداری)

ماده : ۱۰۹ — وکلادن برینه تحریری سؤال ایراد ایتک ایستهن بریموٹ بونک متنی ریسه تقدیم ایدر . ریاست بوسؤالی درحال ناظر عاڈینه تبلیغ ایلر ونهایت اوج کون طرفنده فذلکله مذاکراتک سوکنه عیناً درج ایتدیبرر . ناظر جوانی تحریراً ریاسته اعطا ایدر . بوجواب سؤالک تاریخ تودیمندن اعتباراً اون کون طرفنده سؤال ایله برلکده جریده مذاکراتک نهایتده نشر اولنور .

حسین جاهد بک (استانبول) — « فذلکله مذاکرات » قالدینی ایچون شدی « ضبط جریده سی » دیمک ایجاب ایده جکدر . طاهر فیضی بک (تمز) — سکتیده بنده کز خاطر لایورم ، بوماده به تعلق ایدر بر بحث یکدی . اوده ، سؤال تقریرلری اوقوبوبده می کوندره لم ، اوقومابه رفقی کوندره لم ، یعنی ایدی . رئیس — او مسئله حل اولومشدر .

طاهر فیضی بک (تمز) — اونک ایچون « مجلسده بمداقراآه » قیدی ماده به علاوه ایدیلیرسه مسئله حل ایدلش اولور .

حسین جاهد بک (استانبول) — مادامکه عیناً کرکک ضبط جریده سنده وکرک خلاصه مذاکراتده نشر اولونیور . او حالده بونک تکرار اوقونیمیه مجلسک برقات دها وقتنی غائب ایتدیرمکده هیچ برفانده کورمیورز . باخصوص ریاست بونلری نشره مجبوردر .

رئیس — اوت ، نظامنامه موجینجه بویهدر . او حالده ماده بی « فذلکله مذاکرات » قیدینک « ضبط جریده سی » صورتنده مصحح اوله رق رایه وضع ایدیورم . قبول ایدنلر لطفاً اللری قالدیرسون : قبول ایدلدی .

ماده : ۱۱۰ — شفاهی سؤالر متنی تحریراً ریاسته تودیم اولنور . ریاست بونلری ناظر عاڈینه تبلیغ ایله برابر فذلکله مذاکراتک نهایته درج ایتدیبرر و ایتسی جلسه تک روزنامه سه تودیع صره سیله ادخال ایلر .

رئیس — سوز ایتین وارمی؟ ماده بی رایه قویبورم . « شفاهی » کلمسی برینه « وجاهی » و « فذلکله مذاکرات » برینه ده « ضبط جریده سی » کلمرینک وضی ایله ماده بی رایه قویبورم . قبول ایدنلر لطفاً اللری قالدیرسون : قبول ایدلدی .

ماده : ۱۱۱ — جلسه ابتداسنده ریاست روزنامه ده داخل اولان سؤالری قرائت ایتدیبرر . سؤالک تعلق ایندیکی ناظر جواب ویرر . ناظر کرکک تحریری کرکک شفاهی سؤالره منافع عمومیه ملاحظه سه منی جواب ویره میه جکلر فی باخود معلومات متضدیه تک استحصالی مقصدیه جوابلری بر مدت تأخیر ایده جکلر فی بیان ایده بیلیر .

یورکی افندی (طرزون) - بر کرده عکسی رایه یوبیکز که مسئله تنور ایسون، چونکه مستنکف چوقدر.

رئیس - افندم، رایده تردد حاصل اولایدی اووقت عکسی رایه قویار ایدم.

جاهد بک، انجمن مضبطه محوری صفیله، بوماده لک ایکی کره مذاکره سی تکلف ای دیورلر. افندم، بر لایحه، یا بردفه مذاکره ای دیلیر و یا خود ایکی دفعه مذاکره ای دیلیر. شمدی بر لایحه بک برقم ماده لرخی بردفه، دیکر قسم ماده لرخی ده ایکی دفعه مذاکره انجمنی دوعفری بولایورم و نظاً نامه مزله قابل تألیف کورمه بوموم. یالکز، مذاکره آساننده بومورد قلمی اسباب موجه طوغریدر. بوماده لک مذاکره سی استیضاح ماده سنک مذاکره سنه تعلیق ایدرسهک...

امانوئیلیدی افندی (آیدن) - بو ماده لر قبول اولوندی یا . رئیس - هانسی ماده لر؟

امانوئیلیدی افندی (آیدن) - انجمنک بو تأمیناتی اوزرینه بوماده قبول اولوندی. انجمن بویه مطالعه در میان ایتمه ایدی باشقه درلو اولوردی .

رئیس - قبول ای دیله جک اولان سزک بر رایکز دکل. اکثریتک رایسدر .

امانوئیلیدی افندی (آیدن) - طبیی بزم رأهن دکلدز. زده اولنک ایچون تلاش ای دیوروز .

رئیس - سزک زایکز، ددی بکم، بر میموئنک رایسه دکن، دیمک ایستهم. بلکه اکثریتک رایسه در. شمدی بو (۱۱۱) نجی ماده یی ده رایه وضع ایدهیم. اولوندن سوکره استیضاح ماده لرخی تأخیر ایدهم .

یورکی افندی (طرزون) - (۱۱۱) نجی ماده یی ایکی مذاکره می تابع طوغریورسکز؟

رئیس - افندم، ایکی دفعه مذاکره می، بنده کز دوعفری بولایورم. چونکه بر لایحه بک بر قسم ماده لرخی یکی دفعه، بر قسم ماده لرخی بردفه مذاکره ایتمکی اصوله موافق بولایورم .

امانوئیلیدی افندی (آیدن) - نظامنامه داخلی ایکی دفعه مذاکره ای دیلیر، دییه بر ماده قبول ایتمک. یکی نظامنامه ده بوماده وارد، بناء عابه ایکی دفعه مذاکره ایتمک ایجاب ایدر .

رئیس - افندم، ایکی دفعه مذاکره حتمه کی تکلفی رایه وضع ایتمه بوموم. چونکه اصوله موافق بولایورم. یالکز بو (۱۱۱) نجی ماده یی رایه قوینجی موافق کور میورسه کز استیضاح ماده لر سک مذکره سندن سوکره رایه قوییم. نهد برسکز؟ (موافق صداری) او حالده روزنامه یه کیوروز افندم. خاطر بک افندی ده بگلیور، استیضاحه کیوروز .

سؤال و استیضاح

اوره دلاقی داخنده منجیر اولوناه اهالی مقننه بریلوب

استیضاح قلم اولوناه سؤال تقریری

افندی، انده، (تکفه طغانی) - افندیار، دونکی جلسه ده

واضع اولان بیانات عاجزانه می تکذیباً ادرنه بمعوت محترمی فائق بک افندی برادریمز طرفندن در میان ای دلین بیاناته کوره، بزم دائرة انتخابیه مزده وقوعدن شکایت ایتمکیمز تهجیر، طایع، یغما کی هیچ رخاده اولماش. اورا مأمورلری بر بردن کوزلر، بر بردن آتی، بر بردن شایان بچیل، موجب بمدوحیت احوالده بولومش ذواندن اولدینی بزه تأمین اولوندی و دائرة انتخابیه مزدن، آدم قالدیرلماش، دنیلیدی.

کاشکه بویه اولسه ایدی. بنده کزک عرض ایتمدیمک دلائل تاریخی و وقایع، کاشکه یا کلتش اولش اولسه ایدی. حال بوکه، دائرة انتخابیه مز داخلده اولق اوزره «سینکلی قره سی، یکی کوی، سلجی کوی، ایجه کوی، چناقچی، سیدی کوی، کوسه الباس، حاجی کوی، کوردلر کوی، قالیوما، سمید کوی، طوغاچی، المالی، قرهجه خلیل، ارکلی، قوم بایر، ایشیقار، کویلرینک اهالیسی کابل» قالدیر یلره ق اوراده روم نامه تک بر آدم بر اقلاماش اولدینی میدانده در.

رفیق محترم فائق بک افندی ایله برابر شاید ناظر بک افندی حضرتلری ده بنده کزه، بویه برشی اولماش، دیر لسه بنده کزه استغافی قصور ایدهم. حال بوکه بواهایی کویلریندن قالدیرلش و انواع طایعه اوغرا ایشدر. بونک عکسی تأیید ایچون بورا اهالیسندن بر قسمنک بورا ده باقه لرده «۲۵۰۰۰۰» لیرا یه بالغ روتلری اولدینی سویه بورلر...

واما بویه رثوت اوله بیلر. نو ثروت، قالدیرلماش اولدق لرینه دلیل اوله مار. بونصیقن تحتنده پاد بریلان مهاجرتی استنهام ایدن متبصر بر قسم اهالیدن استانبوله کلن یکر می، اوتوز کشتی تودیمات نقدیه اوله برق بوملتی باقیه بر مشلدر. شمدی بویکر می اوتوز کشتینک سکه خاصه اوله برق «۲۵۰۰۰۰» لیرالتی مودوعات تقدیه سی اولورسه،

اورادن قالدیرلش اولان «۳۰۰۰۰۰» کینک ثروت موجوده سنک نهدن عبارت اولدینی و بو ثروتک نه یه اوغرا دینی تعین ایچون هیئت جلله لرخی تحکم ایدرم. بنده کز «۵۰۰۰۰۰» کینک انواع طایعه ملذکتریندن قالدیرلش اولدینی عرض ایتمشدم. بونلر تاریخاً مثبت اولدقندن سوکره، وقایع منفرده اوزرینه شونی بونی تعداد ایتمک، طنن ایدرم، هیچ موافق اولماز. فقط، تحقیقات اجرا ای دیلیرسه،

جایانک درجات عیدیه سی کیمش امثال کوستره بیلیر. اموالی یغما ایلدکن سوکره آغز ابرده استخدام ایلمش، آغز ابرده استخدام ایلدکن سوکره عرضه کیلمش و عرضه کیلدن سوکره احصا ایلمش قایلرده وار. فقط بونلر، وقایع منفرده در. شو نقیب ای دیان زمین مدافسه نقطه نظریندن بونلری تعداد ایتمکی حق کوردم.

فائق بک افندی بویور دیر که: کیدنلر ذاتاً کند بکندن کیتش، محضا یونان اردوسنه التحاق ایچون کیتشلرد. افندم، دنیاده بشریت ایچون کوتولکده وارد، ایلکده وارد، اساس اعتبارله روملرک اولیا اولدینی ادما ایتمک ایستهم. فقط منطناً بو ادعای برار عا که ایتمک ایستهم. ابا عن جد بسله دیکی اولاد و عیالی بر اقوب یونان حکومتته کیتنک ایستهم قسم، طبیی سیرکه سلاح طاشیه بین آدملر اولاجیق. حال بوکه، عدم موجودینی کوردیمکن

وهرتاآنکه جریان این اصول بود ، براندیشه مشروطه وارد کرد
اوده استیضاح سنگینی ایدی . بوده بوسورتیه قبول اولوئور ایسه
هیچ برقررتوبه محل قاناز .

بورگ اقدی (طرزون) — معلوم دولکنزه ، زده قاجار مشرب
مثل وارید : سوتند آفری پان یوقوردی اولهجه بک ایبر ، درل
(خندلر) کوله بکزه ، رجا ایدرم . کم نوره دایسون بندکزه ،
بو مجلس میده چکنیکیمی بیلیم . سوز سوله یی پک آرزو ایدرم .
تلکنته ، وشنه پک مانع خدمت ایشک ایستار . فقط سوله ندم .
اولک ایبرون بو حرقی فوق العاده صاحب ایشک ایسترم .

ایلس سامی اقدی (موتی) — فقط چونی خادر ،
بورگ اقدی (طرزون) — اوستنک فکرک . رجا ایدرم ،
سوزیمی کسه پک .
رئیس — دوام ایشک ، بورگ اقدی .

بورگ اقدی (طرزون) — سوزم کیلیور شایسته بیوم .
رجا ایدرم ، سوزیمی کسه بیکر . حسین جاهدک اقدی حضرتی
آی نامل بو بیوریورلر ایسه بومرو خانی ، انجمن رئیس مقننه ،
پک آی تقدر و الصدیق ایدرل . شیمکزه برقرور ، برده . انجمن
بو قتررم ختفه ک انعامان هیکه کلوب ، حقیقت آکلاشیه حق
اولورسه خاطر مستوی بولده کوزل تحقیقات بللار . رجا ایدرم
ساعده بیورک ، شوستگی برکه آی اینجاق ایدرم .

ایلس سامی اقدی (موتی) — رئیس پک اقدی ، روزنامه
یکدم اقدم .

بورگ اقدی (طرزون) — تقریرم اولقونون اقدم .
ضیا ملا پک (لارستان) — رئیس پک اقدی ، سوز ایسترم .
ایلس سامی اقدی (موتی) — مناقشه وقت یوق ، خاطر
پک اقدی حضرتی براده بکله بیورلر مذاکره کلبلر ، رأه اولسون .
روزنامه یکدم .

رئیس — بالکزه ضیا ملا پک سوله بک ، اولدن سوکره
رأه مراجعت ایدمکم .

ضیا ملا پک (لارستان) — کرک قانولر و کرک بویک نظامنامه
عاش مذاکره جریان ایندیکی زمان اوله ظن ایدیوره که مانا حیایه
نیما مذاکره جریان ایدیور . حریت کلایمن تحت ایدیوره ، اقلیت
واکثریتک حقوقدن تحت ایدیور . یونر ، غایت ناک واجبه
ایشلرد . اقلیتک حقوقی ناما محاضره ایدم ، در ایکن اکثریتک
حقوقده اقلته فنا ایش اولور . دوشونیکرکه جنگ استبدادی
آخیر راستیاد دیکلر ؟ حکومت قارش مجلس ، غایت سرپرست
وستید بر مجلس اولور وهیچ بر نظامنامه ایله باغل اولاز ایسه
بودوغی بیلر ، بو صورت ملت ختفه ناملیدر ؟ بندکزه اوله ظن
ایدیوره که اقلیت و اکثریتک محافظه حقوق ، حریت کلایمی ناما
معالل وهر طرفک حقوقی محافظه ایدر درجهده اولایلر . مثلا بر
میجوت برسؤال تقریری ویر . یوزات هیچ رسورکه مقید اولاز ایسه

ایستدیق قدر سوار و پوتون مجلسک اکثریته حاکم اولور . حکومتده
بورده مشغول ایدر ، ایستندن آیشوار .

امانوئیلیدی اقدی (آبدین) — اوله سوله .

ضیا ملا پک (لارستان) — بوه بولده . شمعی بورده نه
اولور ، ایکی گه اوزورته مذاکره نغدر دوام ایدیور و نه درجهده
مناقشه جریان ایدیور . پک اولک آناز ایسه فصل اولور ؟ پک
بوچه امکان وارمیدر ؟ اگر بر نظامنامه موجود اولاز ایسه مذاکره
برچونی مدت دوام ایدر . هر حاله سؤال ایله استیضاح آرمسنده
فرق بولونایلدر وسؤال مختصر اولایلر .

بورگ اقدی (طرزون) — ضیا ملا پک اقدی ، رش بو بیوریلر
اولکا جواب وردهکم . اقدی حضرتلرک نیامل قانون اساسی
مخالفدر ، چونکه قانون اساسی بمشورلی هیچ برقیه آتته آناز ،
امانوئیلیدی اقدی (آبدین) — اقدم ، انجمن ایله اختلاف
قللور ، ایکنته دفعه مذاکره قبول ایدیور .

اقلیدیس اقدی (تکفور طخی) — حسین جاهدک اقدی
بو بیوریلرک : اصول محاکمه ، اصول حقوقده بو جهت اولاز .
حال ، که معلوم عابکنر اصول محاکمه مرعی اولان قرائد اینجاقچه
ر آیمک حقوق مرعیته تعلق این خصوصاته جاری و مستر
اولان بر صلاحیت عمومه تعلق ایند صلاحیت تشریه پک اساسی
تشکیل ایند ، حقوقی عمومه پک محافظهت عبور اولان حکومت
اوزدهه مراقه اجراییه تکلف بولان بر هیکده اولونته جاری
اولور . اولدیل اولده ، مستر ایسه براده دهها زبانه مستر
اولسی لازمیلر . ضیا ملا پک اندییه کلبلر : اکثریتک حقوقی
محافظه ایشک رار اقلیتکده گفته کایع اولماسی موافق اولور ،
بو بیوریورلر . ذاتاً بر میجوت نغدر سرپرست بر اقلیرسه بر قلسون ،
کرک استیضاح مانعده اولسون و کرک سؤال مانعده اولسون
وردهسکی اینجاهدن سوکره ذاتاً قرار خصوصته اکثریت حاکمدر .

ایستدیق قدر بر میجوت مقصدی اینجاق اینسون ، باغرسون و نه
بللر ایسه ایسون . به تیجه مذاکرت اوزرناه حاکم اولان اکثریتدر .
تیجه اعتبارله اکثریت بو حاکمی و درکن سوکره بو اعتراض ،
قولاً ر اعتراضدر . ظن ایدرم که اقلیتک حقوقی محافظه ایدر بر
مانعته دکلر . بو اعتبار ایله اقلیتک حقوقده اقلته بر بیلیمر .
رئیس — مشه تأییه توضیح ایندی . طرزون میجوت بورگ
اقدینک تقریری اولقورم :

دراست جلله
• سؤال تقریرک قرائتی متعاب سؤاکن نماز ایندیجی اسباب
ختفه صاحب تقریرک اینجاضاح استیضاح قلمدن سوکره خاطر جواب
وردر بولنده مانعده تدبیل تکلیف ایدرم .
۱۲ کلانلار ۱۳۳۲

طرزوندیون
بورگ بیوریمی
بو تقریری نظر مطالعه آلائر لفظاً آل قله رسون :
نظر مطالعه آنادی .

مساخین مائر اولدیبار . هیچ ظن ایتدی که ، بر روم کیتون اولتدک
اولقارنی ، خیزلری سوغورسون ، جبالتم رفاری قلدروسون ،
یو اولمشدر ، اولتکچون ، مجلس همزمهک باطامه نظر دقت مرض
ایبتیکیز احوال ایه تورکوک مقدورنی آرمسته نامیت یوقدر .

تورکر - دوغریدن دوغریه حرب دولاییمه حلت اولان صالی
مترقدین مقدور اولمشدر . یوقاس ، قیاس مع العارقدر . یو ، یوله
اولقه برار اگر اسلام وطنداشلازک برودم طرفدن حنورسته
سینیت ورلش ایسه اوروم حلقده قانونک ایکی قات اولوقر تطیقه
رائسوم دوعواجیسوم . حتی قورشونه دزدلکن سوکره برده
آمیلسه رائسوم . روملرک قدرله اسلام وطنداشلازک یزدن یو اولده
ضرد کورمش و مائر اولش رشطس وارسه ، رجاعت وارسه ،
برکوی وارسه صلاحیت زجره ، عینی زمامده استعمال ایدل .
باشبار ایه ایضاع جرم ایتش اولان باشبارک ، بکلرک ، والیرک
قاجارلره محل برقاداری حیث حاضره وکلان استزام ایدم .
اگر عزسزکله و تدبیرسزکله ایه بونلرک قاجارلره سینیت ورورسه
ملکتک فالیق ایقن خصومته اولورن آتاشی اولیه قلمقدر . معروضام
بودن جباردر .

قلمبدیان اقدی (قوزان) - اقدیلر ، موضوع بحث اولان
یوسله ، بیلیورک ، بگون بشری اشغال ایدن مشبارک اشمی
میانددر . بوک ایچون ن مجلسدن رجا ایدمک : بوکسین
سویان سوزاری ، کال تأمل و بصیرت سو یولهلم . حیث همزمه سیر
وانتدال ایه دیکملک اقدمه یونسون . بر مشی حکایه ایدرکی
اوسلهک البته آبی وطائی قسملریده اولور . نه چارهک سوک
جیورنی وار وجهنم سو یوله جکر .

معلوم یالاری اولدیق اوزره ، حاضر مشیسی بونلکنی رچوق
زمان اشغال ایتش ورچوق وقولماه سینیت ورمشدر . بنده کزه
حاضر حاضرمن ارمنی منته منسوب اولدم ایچون تکرار ایدرله ،
سوزاری ارمنی ملکت تاراشدن و اولخوه انقادن دوشش ، تورککه
خطاب ایدش برحقارت ، بر خصوصت ، دیه اقی ورمایکیز ،
معلوم ایکن اولورل من ، بوسوک زمامده دله ایدرل ارمنی آتشی بارلر
دولاییمه کندی اختصار یاسیده ، بیزالراک کندی و اولاده رنده
برنی سوله ماکمور کندی تورادعواسی غایت مستحق مدافعه و بقصددر .
بوک ایچون سوزاری حیقتان و اسابت حسلرکن ملهم اولوقر
قول ایکنیز وسره تأمین ایدرکله اوصورنده سو یولهلمک .

رئیس - مساعده ایدیکز ، استیضاحه قلب ایدش اولان
یوقدر ، چتله وارزه و لاینتاشمکک تهر حقددر .

قلمبدیان اقدی (قوزان) - خیر اقدم عمومی .
رئیس - مساعده بویوریکز ، فریک آت طرفنده بیه
ارمنی مشیستدن بحث وار . فطه نکفور طامعه یولان ارمنیلرکن
بحث ایدیلور . هیکز اوله تهنیکه دیکر اقسامته ماش اولان قسی
ایچون ایچه سوز سو یولهلمکیز ، شمدی ، اولقه طویله قش اولان

چاکر اولان شیلری ، تالک اجنیهده اولش ، دیه اولک بک شتی
بوراده بازاساق بونک نیری ، قمت ایدلشی اولور ؟ اقدم معلوم
مالکیز ، تاریخ ، وقایعک انصافک حاقیلدر . اولقبتدار و دیه مکک انک
معم مستود هجر . عینی زمامده استیضاح مفرسیدر . بز ، تاریخ
درسلرکن عیرت آلی ز .

صلاح جیمجوز بک (استانبول) - اوت اما ، شمدی ،
تاریخ باکش یزلیور ، بویوریکر .

اقدیلر اقدی (تکفور طائی) - اوت . فقط شمدی ،
حقیق یزلیان تاریخ ، دیکر ایستوروم . شمدی انکله حکومتی ،
دنیایک انک سلطونک حکومتی اولدی حاله ، ایقن تعیر مشورنجیه
زیر ایدر مسندک مسالکمه کوش هیچ باقدینی حاله ، بر مدت
اویلدیکر سلطونته استناداً ایرلاشا بولده یوله رشیار اولش ، فقط
تحقیق زمان ایه حاصل اولان شرایط اجنایه حسیله سلطونتی
وموارنت عمومی مدافعه ایدیه چکی آکلاشاسی اوزرته مؤلف
آرادی .

رئیس - رجا ایدم ، صده کیکنز اقدم .

اقدیلر اقدی (تکفور طائی) - بحث ایه شدت لیلی واردر
اقدم . بو احتشاشی ز طیبی هیچ بر وقت ادها ایدمیز . بز حال
انقادمه بدامنه بریز ، سوطا لمیدر ، سوادار میمیر ؟ شو حاکمکدک .
مقدور بوق ، متقدم بوق ، مؤلفدن بوق ، فعل بر قویز ایه ییلر ؟
بزم قویز آتیق حق وعدل اولور . بز ایسه بو حق وعدل عبارت
اولان قویزیده ، سوادار حسیله غالب ایدمک . برقسمن تشویقه ،
برقسمن تهمیده ، برقسمن ترتیه ، برقسمن تحمیده ، برقسمن
کتم ایه او قوه متویبک قسم کلبسی غالب ایشک . شمدی اثره
قالان قسیده قاجیر یایم . شمدی زده ، بو قجاج اولادی ،
دنیاییلری ؟ وقایع مترقده اوله انکار ایدیلر ، صاییلر و جرح
ایدیلر . فقط اوجانی سوندرلش برکوی اولاده ، موجودر .
یوله اولدی حاله ، عدم وقوعی مدافعه ایتک ، ظن ایدرکله اساس
وزمین اعتباریه طوغری نگار .

رقای کرمانش شاعر نجیب محمد امین بک اقدی حضرتلرک
بر دلی وار : و اما بو وقایعک اساسی قبول ایتکه وار اشکن
دائرستده بوک چارمهسه باعجز ، فقط شوهرتک بودن مقدور
اولان باکیز ارمنیلر و روملر دک ، تورکله واردر ، دریلر . بو
دلیل ، هرکسک استانددر ، بر ، بونلکه بر « پانه »
اولق ایستوروم .

رئیس - نه اولق اقدم ؟
اقدیلر اقدی (تکفور طائی) - « پانه » ایقن صالح اولق

ایستورور . ایقن زده مقدور ، زده مقدور سکر ، دیکر ایستورور .
بنده کزه بیون مسلمان و تورک فرود مشبارک مقدورلشمن متاثرم .
فقط تورک وطنداشلازکک بو اولده اولان مقدورنه نه مایلیندر ؟
اولاده منحصرأ حال حرکت دوغریدن دوغریه تولید ایدرکی

مستقيمن بو قدر قطبته تدبير ايش اولمائه احبال بوئدى. اوزمانده مسورخانلر ز ولايتدن كلن بر تلف اقامهده ، وان ولايتده آسايش بركلر ، سكون حكمرانلر ، دنياوردى. فقط سكون (مزارده) سكون. تكدب واديهته كو درخان بوللر افغانمى اولفوقهغنز زمان، يه ارمىز بلقنقه موع واهموده سورتمه. ريشلر اولاجق، ديوروق. فائق بك افنديده ينه اوشوم ذميت واديهته اولراق برنى اولمش ، والاخر ، ديورور .

فائق بك (افندى) - افنديس افندى ، اصرار ايدبورم . افنديس افندى (تكفور طاش) - او اختيار ايه توركك دهولستك بوزميشدن مدافعه ايلسي بنده كز حق كورمه بورم ووجلهندن بوو ايدمه رسداي مدافعه يوكتسى ، كنهى حسابلى ايچون آرزو ايتيم . بونك بيلره بزم دعوازمه اولما آخل كلر وقره قنر ايمنى بوقدر ، سوئده سفر حكمندهنر ، بنده كوره ديورومك : بورادىك روملر افق ايشك دن طله فارنى كونلج اولقندن فور تولاياز . شقايقى احوالى ايشك دن طله رار كم حليدر ، كيم كلكدر ، عطفى اولان ده بجه قدر جرمدر ؛ بونك درجاق تحرى ايشك ، اولنك بحق تخاييهه رچيله حاجه آراق ، غن ايدم ، ك حق اولاييلر .

بوئدن باشقه برده ايرلاها مشهسى اورنجه آيتمشور ، افنده تاريخ بك واكش باريلور . ك بيطرف مورخك تاريخى دن اوقدر دوشرى اولبور . بز ، و ايرلاها مشهسك تاريخ و فوعى طين و فرانسجه نشر ايدن حلال غن تاريخك نشر ايتن اوكر ، كك . فقط بز محصور ايدك . حكومت انتقال بوئيشه قليب ايه بوئن دنياي واديهته زنده آندحق مسلكى قليب ايدبوردى . بو ايرلاها و فوعى نك بوئده واقع اولفته مار بنه كرك قليباً معلومان بوئدر . فقط اوزنمارك - كه افكار حومييه نسيم و انتقال ايه اوقراشه قلرى ايچون اولنك ارکان مطبعهسى دمك اولان مهود باشارك فرداي فرار زنده اوتورده تعطيلين ، اصاحلرين اصلان ايدوب فرار مضمويه اوقرا داييلر - آكلا نقه اولقلرى اكذب ايلهره آريده قاليه حق ايدى ، مائلا نه حق ايدى . شمدى تاريخك ، بو فلعينق حخته زدر برلان شيلير اوكر مچا ك اولور وسق بالان واكش بر فكر حاصل اولوش اولور و واكش بر بول قليب ايش اولوروز . فرض ايدمكه ايرلاهدم ، انكزه حكومت طرفدن بوئه بر اها بوئيشه . . . (كوروشى)

رئس - افنديس افندى صده كليكر . ايرلاها مشهسى مذاكره ايتبوروز . افنديس افندى (تكفور طاش) - فرض ايدمكه حقيقتاً بوئه بر نى اولوش . بز ، استقامت سيابه مزي نعين ايچون باشقه برده ايدمكه بزجه متعلق اولقان برقالى ، نه ايچون باقم واطل ماچون مقبس عليه تحاذه ايدمك ، ز بالكر ، حد نمانه شان امثال اولان شيلرى مقبس عليه تحاذه ايتمرك انسايت قنقه نظر ندين

بو كورلر اهاليك ، بالكر ائ سلاح طايشان آمدلى دك ، چولو چوجارى ده ميدهه بوق . بونل فصل قايه بيليرى ، حكومت سامعه موصوعسى اولقن برن بوئه ، ۳۰۰۰۰۰۰ گنى فصل اولورده بوئاستا كيدم بيليرى ؛ بو-ؤال ايدم . كرك بوئاستا اولون ، كرك باشقه طرفده اولون قديرندن نشق ايش ، آلاموز و آلابرى بوئكه قديرتمه كيدوب بو ايرالها حق ايشونلر . واخارا ايه بونك تيب ، صيف و وايت باطل برطرز كلفيمر . بو اعالى ، عرض ايتيمكه انواع قاچ ايه كوتلر دن قدير طرفك حكومت طرفدن ، بره ، ايهانه چيفارنشور . بوئر ، بره ، نى قطباً بيليمز لرى . بر طرفدن جيرا واپوره اركاب ايشلن ، ديگر طرفن ، مافقيمان ، نيا اختيارى رسورتمه آج ، سيل و بى علاج اولراق ، بره ، ب چيفارنش . طيبى اورمان خاربه بوق ايدى . بونل قدير سلاح شور ، قدير جنكاور و قدير حرب پرور اولسار بيه بونلر راجى ملكك خدمت عسكرسنى قبول ايتارى ممكن كئدى . اخيراً حرب اعلان اولوش ، سوق وقايه بوئاستا ده خار به اشتراك ايتمشور . طبيه بركه بوئاستان بوئر طويلاش و آج ، نى علاج ايكن بهشمدر ، نه اوزوالى اعالى ايكنى بر حشرله اوقراشمدر ، رعاسى هيچ استحصال ايدلنك بون بوئاستا ك خدمت عسكرسنه استخدام ايتيريش . شمدى اولمك عيالن نومستور ؛ ايچمزمك شت و هويت و طبعا به مصفا اولان بون اوزوللوك زنده اولمدي بوئن نيرى ككي روحيهته بولونجهدى ؛ فرض عيال اولراق بو آدمه ، بره ، ايهانه چيفارن بيله مارسيلا چيفارنش اولسار ايدى ؛ اولاجدى ؛ فرض ايدمكه بديا بوئاستا بر ارتباط و ماسجى اولقان مارسيلا سوق قيرنه آيتيش اولسار ايدى ؛ اولاجدى ؛ بو اعالى آج و علاج اولفته برابر اورا ك عمامه واقف ولى . طيبى ، سوق جوع ايه برصت ايشه بچك . بوئر دن قيرى سلاح طايشانر ، ۸۰۰ لايون خارازم ، ده ايدمرك ملاءتقاره ، كوهر به بچك ايدى . عين شرائط تحته و بر اجى دولت ارميشنده باشا قدير دن دولان جرمى اولاجدى ؛ شوقايل مدافعه اولمايان و قايى مدافعه ايچون فائق بك افندى ، جف التيم ضرورى بزم بوئدى . اسق زنده ، عياله بده زمان وديكيز موره عياله بده رنكل سياسي واروى . فقط بو بسات ، بو كايته قايت غقيق ريكلكه حكمتى اجرا ايدبوردى و حقى قايت بهصره ايدبوردى . روملر تبعه ايدمكه وقت ارمىلى و ارمىلى تبعه ايشكلى زمان ، روملرى اوخشايلورلدى . الله رحمت ايلسون ، غالب ايش اولدقنمز آرقداش لرمه دن وارنكس افندى بزم ديمش ايدمكه ؛ برادر ، حكومه بايلان شو شكند بن كنوم . فقط شانا حيقنر لكه حل ايتيمك . چونكه راس كارده بولوك باشلارى تبعاً سويلبورم . بونل امان القم و خاقان عد ايدبورور . شايد سزه روهه استقامت و بر بيله نوبت تنگيل بزم طرفه كلكك ... حقيقتاً ديكر كى اولدى . اكر قوه قديمى اولمدي و قايع

اښتيرمش اولاخې . انسانلرده بر اصول اجتماعيه وارد . ملتر
كندى قدرت حاكيمى تجيلى ايتيريمك ايچون رهيت مديران انتخاب
ايدرلر و حاكيمتلى اولنره و ررلر و اونلر بو حاكمتى تمثيل ايدرلر .
دوغرى ، ياكلش اجراى احكام ايدرلر . بونلر ملرك نامنه حركت ايدرلر .
ايشته بوجهدن اوله ق بو ملكتده اوتهدن برى شمشه پاش اولان
حاكيت ، تورك حاكيمتير . گرچه توركلر مكرراً بايلان مظلّم ،
اجرا آنك عليهنده اولاييلرلر . فقط بايلان مظلّم ، توركلك نامنه
پايشلدر .

حاجى محمد امين بك (موصل) — عثمانلىق هلالى .
تعلينديان افندى (قوزان) — كدوب اوچايى بايانلر هر كيم ايسه ،
نه قير كشي ايسه ميدانه چقزابه مطلق تجرّه اجتملى و تيره ليش ،
چكنه نمش حقوقلرى مطلقاً استرداد اجتملى ، اعاده اجتملى و اوندن
صوركه عالم مديتته چقوب نرم نامزه هنت نمش اولمق اعتباريله ،
اجراآت جاهده بولانلرى ايشته بصورتله تجرّه ايديرورز ،
ولو يوز بيك اولسون بايق ، يا بيورده ديه اعلان ايتكله ، بونكله
رايت نمكن اولور ، ظن ايديرورم و لك سالم و طوغرى جاهده بودره
قناعتهدم . امين اولكيز ن بونلرى صفوت قلله سويليورم .

الياس سامى افندى (موش) — افتدبلر ، نشئتظر ملترى ، رخ
و تجارت شركتلى ، رفاه حال افراد طاهيى ، يكديكرنه بك صديانه
بك سميحانه مقابله و معامله به دعوت استديي كى ، بونك عكسى ،
يعنى بوبله مغلوبيت خسرانلر نه اوغرايان ملتر ، ضربه اوغرامش
شركتلى و تنگي حال و معيشت ، افراد طاهيى ، افراد ملتي يكديكرنه
ايشته بوگون دوشديكيز حال ايم ، ساحة اختلافه و مناقشه سوق
ايدر . بو ، اوتهدنبرى بشرتك امور طيبي مستندن معدوددر . افتدبلر ؛
محروميت داخيله اعجزده ، بك درلوم مشكلات داخيله ، مرغاسور و كلديكيز ؛
بش سلك حربي بوتون صفحاتيه عرض ايده حكم . بك درلو
مشكلات داخيله و محروميتله ، مرغاة تلانديقمز ، ملتي دكل توركيانك ،
چشم تاريخ فللك بيله نظيرى كورمديكي صرصر حريدن صوركه ،
بو بش سنه ظرفنده ، لايمد و لايحما بر جوق مسائل و مناظر نجيحه ،
مختلف و ايم صفحاتك اولكنده مع الناس افتدبلر ، مختلف عنصرلك ،
وطنك اوز اولادى عد ايتديكم بوتون عناصرك ، آنا وطنك معظم
ماتنى ، بيكلر ، بوز بيكلرجه ، مليونلرجه شهيدك ماتنى چيكله
ميدان راقهدن ، بزي ايكلاه تور . اوت ، وطن يارملى بر حاله . ايكلكن
بز اونك تداوى عليه سيله مشغول اولمايق مع الناس . تداوى بي بك
مقرط و بك مهلكانه برشكله بايوروز . شوجيت هيت عمومي كره عرض
ايتك ايستر كه والده وطنك مشفق آغوشنده بو يون اولادلى ،
امين اولسونلر كه بوگون محتاج حيايه اولان وطن ، كنديلريله ال
برلكيه هم فكر وهم دماغ اولهرق هم زبان اولهرق اونك
يارملرى صارمق و اوى قورومق ، اولومدن قورنارمق ايستر .
چونكه عكسى قدرده ، آغوشى شفقتله آيمش اولان وطن آناسى
اولديرمك ايستر اولادلر ، اوشكلده مناقشه ايراج ايدن اولادلر
بوتون ديتارده ، بوتون قانونلرده ، بوتون قانونلرده ، بوتون دساتير
بشريده ، آناك ميراشندن ، مشروع ميراشندن محرومديرلر . وطنك

حاجى محمد امين بك (موصل) — حاشا ، حاشا ، ظلم نامنه
پايشلدر . ظالملى تدبين ايديرورز .

تعلينديان افندى (قوزان) — امين بك افندى مساعده بيورلك .
بوني بايان اوج بش كشي دنيلبور ، بوكا عقام ايرمن بونى اوج بش
كشي ده باياناز . فقط مستك اصل لك حساس قطه سى كليور . بر ملت
ايچون بومقدس حقوقى اداره ايده حك كيسلرده اوصاف حقيقه آرامق ،
اوراده غات متصر ، غايت مدقق ، بولوغ لازم كليور . شوحالمله بر عيرت
اولور چونكه بو حركاتى بايانلر : تورك حاكيمته استاد ايديرورز ، ديه
باغبر بيورلردى ، صوركه ، بزم قوتن تورك سونكول نهدهدر ؛ ديورلردى .
بوني انك ايدمه بزمه مع الناس سوله به چاكم كه : بوز بايانلر ، تورك نامته
منسوب لشخصدر . اما نه قسره ؛ بوني عدلت ميدانه چيقارمحق . واصل
افكار عمومي و مظلوم ملتر بونك حساب و بيلاجيوسى مطلق توركلردن
ايسترلر و توركلرده بوني ويرمديرلر . اولكسز اللردن اولديغى ادايدن
توركلر ، بونك بيلاجيوسى يارلر . تجرّه ايدله سى لازم كلن كيسلرى ،
هر كيم ايسه ، موقفته ، شخصنه ، عددينه اقبيله قسمن تجرّه ايدرلر ؛
حقوقلرى اعاده ايدرلر . اوندن صوركه بشرته و دنيايه قارشى بر
حقيقت كوستر . بيلرلر . بوقه باشقه درلو كيمي كمدن شكوا ايده چكز ؟
حاجى محمد امين بك (موصل) — بوني ؛ حكومت عادلهدن بلكه بورز .
تعلينديان افندى (قوزان) — عرض ايدم اقدم . زمقدوروز ،
توركلرده مقدور ؛ ديورلر . فقط توركلر مقدورى ، ملت حاكه شكنده
بر مقدوريتدر ...

فائق بك (ارنه) — عجا ؟

تعلينديان افندى (قوزان) — بر طاق انسانلر ، ارميلر حيوان سويرلرى
كى اولدردلى . البته توركلرده مقدوريتى قبول ايدرم . ياكلز شكل
اعتباريله بر علويت ، برده مذلت وار . بوني هر حاله قبول ايدم .
توركلر سز حدلره قهر مانجه اولدليلر ، ارميلر ده منلكه اولدردليلر .
كاطم بك (بيغا) — چاره ، چاره سويليكيز ، مرثيه دكل .
تعلينديان افندى (قوزان) — اوت افتدبلر ، بو ميدانه توركلر
نامنه بر جوق جرائم ارتكاب ايدلى . بونلر ده بيليرم . ياكلز
بوندن مليونلر قازانلرى ، بر جوقلرى تهديد ايدلرى ، بالذات بى
آطنه ولايته كيدوب و ميمونلمى تهديد ايدوب آغوشك آنته صابون
قويانلرى و ميليون قازانلرى بيليورم . فقط بونلر شخصى برطاقم
مسئلهلرور . بونلرى زمانى كلديكنده سويلرلر و حقوقلرى آراز .

سوزری تکرار ایدرک بچی اوز اتخی دوغری بولایورم . یالکز ، امین بک افندی، مشہود عمومی بر صورتہ بحث ایندی وین صدہ ارجاع ایتمک ایستدم . فقط ہیئت عمومیہ ، غایت سوزشلی و بلیغ بر صورتہ یارلش اولان بونطق دیکلمک ایستدی . بناء علیہ مذاکرہ بی ، استضاحہ قلب ایدلش اولان تقریر دائرہ سنہ حصر ایتمک دھا دوغری اولور .

نائبندان افندی (قوزان) — رئیس بک افندی، بندہ کز ظن ایدیورم کہ، عرض ایدہ جکم مشہایہ بوکون بوتون مطبوعات و بوتون کاتبات مشغولدر . سولہ تدبروب سولہ تدبرہ مک سیاندر .

رئیس — فکری ایضاح ایدہ مادم .
نائبندان افندی (قوزان) — امین بک مساعده ایدلہ بچی کی بندہ کز مدہ مساعده ایدیکز .

رئیس — مساعده ایتم ، یالکز ، یکن مذاکرہ کردہ سولہ نیش اولان سوزری تکرار ایتمک دیورم .

نائبندان افندی (قوزان) — انقدم الجاآت مصلحتہ ایجاب ایدلہ بی سولہ م . امین اولیکز کہ ایجاب ایتمہ بیلری سولہ م . مساعده ایدرہ کز ، بودر دلمیزی دوکلم . منفعت بونددر . دو قوعاسون ، آچی اولان دہ دیکلم ، طائل اولان دہ دیکلم . بوستہ بی حل ایدہ جک محل ، مطلق بولہ مناقشہ وحا کلدرد .

رئیس — انقدم ، ندہ سولہ نیش طرفداری م . حتی یکیلرہ اوزونجه مذاکرہ من اولمشدی . او وقت سولہ نیش اولان سوزری تکرار صورتیہ اولماسون ، سولہ نیش اولاندر سولہ نلسون ، دیورم .

نائبندان افندی (قوزان) — انقدم ، بندہ کز مدہ مع التأسف الجاآت مصلحتہ بولسلہ جنایک بعضی صفحاندن بحث ایدہ جکم . فقط یکن اولدینی قدر مختصر بحث ایدہ جکم . وقتاکہ بو پایلان قانون ایله — تہجیر قانونی ، قتال قانونی ؟ — او اجرا آت آلیہ بہ ایتدار اولوندی . بورادن ارمق ملتک بالموم متفکر بی طول بلارق آناطولینک ایجریلریہ کوتورلدی واورالردہ ایحا ایدلی . اولہ ، شخصاری ریجیدہ ایدہ جک صورتہ سولہ مک ایستدم . مختصر سولہ یورم . آناطولی ولایانندہ بولومان ارمنیلر ، جنوبہ سوق اولونمق بہا تہ سیلہ بوتون آناطولی کذر کاکلر ندہ اونسی ہوا بی عرض ایدن وادیلرہ پراسہ کی دوزغاندی . اوراری مزارستانہ دوندی . اوت انقدم ، آماری ، قارداشلری ، ایحا ایدلش قز قزداشلری و لدہ لری آشیلش ، سودیاورولری آتندہ بیہ آغلادینی حالہ قرہ کز آجیلریہ فرات ، دجلہ آیتیلریہ دوکرلرک ہرونلرک افعال وحشیانہ سنی کولکدہ برافہ جق وحشتار ارتکاب ایدلی اندیلر . بونلر بیک بر کیچہ حکاہ لری دکلدہ ، عینا واقع احوالدر . شہہ یوقدرکہ انسانیت حسن طاشیان ہرکس تخصیص ہیئت محترمہ کز بوکا آجیہ جق و آغلایا جقدر . اندیلر ، بر ملت عصر دیدہ ہوسات دینیسی و مشتملاتی تحریب ، تلویح ، یقما ، ابدلک جرأتندہ بولوندی . فضیلت ملیہ ایہ قابل قیاس اولادینی

حالہ بو تحریبات ، بلا لزوم بایلدی ، ثروت ملیہ ایحا ایدلی . طبی بونلرک فاعلرینک ہبشی حکومت میدانہ چیقارہ جقدر . بندہ کز بو قومات «سیستہ مانیک» بر صورتہ جریان ایدرکن آطنندہ بولونیوردم . حتی تلسنام ، قارده شم تہجیر ایدلی . رئیس بک افندی بیارلر . اوزمان کندیلریہ مراجعت ایتمدم . بندہ کز کز دہ سوق بوسلہ سی دنیلان اعلام اعدام چیقش ایدی .

ماٹلمہ برار سوق اولونیوردم . صکرہ دلالت ایدلی ، ہیئت سرکرزیہ ایہ یعنی حکومت ایہ کوروشلدی . ہرنہ حال ایسہ بمعوثرک برالمسی تقریر ایتمش اولدیفندن بز براتدق .

نہایت بولہ چقدق ، بیلسہ کز اویوللردہ نلر کوردم . فقط امین اولکرکہ بن ہرکدن آز کوردم . اولکذر کادہ ہرجالی دیندہ بر چوجوغہ ، راختیارہ ، جان یکیشیر رحلہ ، راست کلدنیوردی . اولومک انواعی اورادہ کوردم . کوریوردم کہ ژاندار ، ہلرک قیراجلری ،

آناری اولادلرندن ، قادیلری چوجوقرندن آپی بیوردی . بوخیع منظر لری سیر ایدرک استانبولہ قدر کلدم . اولہ برحالت روحیہ ایہ بوریہ کلمدہ کہ ترفہ مقتدر دکم . اولش بر روح ، سوتش بر

معنویت . شمدی رئیس محترمز بولونان بک افندی بہ مراجعت ایدرک : بزم بشریت حضورشہ چقمقہ بوزیمز یوقدر ، آرتق میمولندہ دورمقدہ نہ منا وارد ، استغفا ایدم ، دہشم ، کندیلری متأثر اولدیلر ، بحالی طبیی موافق کورمہ یورلدی . فقط استغافی مناسب بولادیلر : بوکا این معنا یرمز لر ، دوام ایدیکز ؛ یورودیلر . آرا مز دہ بوہ کجودی . بوسورتہ قالدیم .

شمدی مشہونک اصل مہم چہتہ کلم : ظن ایدرہ کہ فائق بک افندی بن ماعدا ، یکن ضایع الیمنی منطقی بر صورتہ وصف ابدن کیسہ بہ تصادف ایتمدم . مجلس ایچندہ ، پایلان بوحرکاتہ موافق ، دیہ جک بر آرقداشمز بولہ جفنی بکلمہ یوردم . حالہ بونی بر عصیت نتیجہ سی اولارق سولش اولہلر کرکسر .

فائق بک (ادرنہ) — سوریگری رد ایدیورم . شخصہ تعرض ایدیورسکز . ہیچ بروقت پایلان اعالی تصویب ایتمدم . یالکز معلومات رسمیی ہیئت عیہ کرہ عرض ایتمدم . ضبط بوراددر .

نائبیان افندی (قوزان) — اوت ، ضبط بوراددر . بو اجرا آتی یوانستاندن اوکرندک وبولہ لازم ایدی ، دیدیکز .

فائق بک (ادرنہ) — خیار ، لازمدہ ، دیتمدم . سوزلری تحریف ایتمیکز . دائرہ تنقادیہ ، حاد عمومی مسائل و ضایعدن بحث ایتمدم .

نائبندان افندی (قوزان) — خلاصہ انقدم ، ملک تنک ہرکوشہ . سندہ ، برملنی ایحا ایدہ جک صورتہ بوجنایات ارتکاب ایدلی . بونی پایانر نہ قدردر ؟ آزمدیر ، چوقدیر ؟ بونی مجلس ووقایعی اوزاندن کورن افکار عمومیہ نامل تدر ایدر ؟ بندہ کز بونلری بوجن رعده و تحدید قومیہ جیم . یالکز مشہونک مہم نقطہ سی حقیقہ معالمدی سولہ یہ جکم . فقط ریجیدہ اولایکز . نتیجہ حقیقی تمایلیہ انکشاف

عرق ، هم جنسک یعنی کورد اشرفانک قانی کفتلرله کوزیمک اوکنه چقبوب اتحاد و ترقینک بوینه سارلر ق بیه او انتقامدر ، دیبه فریاد ایتدیگر بی کورو یوروم . چونکه اوزمان مشروطیت شکلنده داخل حوالیزه انتقال ایدن شکل ، انقلاب ایدن شکل نه ایدی ؟ شویله کوزه کوزیکه جک صاحب موقع شرف و اجتماعی بوتون اکرادک ایلری کلنری برر صورته ، برر وسیله ایله حبسه ، نفیه ، تقریب ، آتلیور ، اعداملرینه قدر کیدیلوردی و افندیله او جانانک نتیجه سی اوله ق بوتون غزیه لک اوج ، درت سنه دوام ایدن نتم یات محته و کاذبه لری آرمسنده بیک درلو وسیله لر اوله ق ، نهایت بتلیس وقته خیمه سی اولمش و بتلیس وقته سنده نه ، اجاسته مله لری کندی آره لرنه طغلمش رتمه قلیله نک زبون کشمکله هیچ بر زمان تلافی ایتمک ایسته مه مش ، او قوه حاست ، هیچ بر سلاح استعمال ایتمه دن حکومت قارشی قیام ایتمش ، فقط حکومت ، او عصبانی بوتون بتلیسی اشغال ایتدیگی حالده یته بتون اکابر عشارینی آسقله اشتغال ایله مشدر . برر وسیله ایله تقریب ، اعما ، نفی ایداش ، نتیجه ایسه ، وولقان کی ، حکومته قارشی حرکت چقیمش . ارنی وطنداشارلرینه قارشی هیچ بر حرکت چقیماش ، چونکه خصائل مردانگیلری بوکا موافق دکلدر و هیچ بر زمان اولمامشدر . بو کون بو آه چیقیور ، ظن ایدیوروم . بن بونی سوله مکه و نظیفه وجدانیسی ایضا ایدیوروم . بوا یکی مثال اتحاد اسلام مقصدله فجاج یلایدیقنک نه قدر کولوخ ونه قدر منطقتز اولدییی اثباته کافیدر .

او حالده عناصرک تهجیری نچون اولمشدر ؟ افندیله بن شویله او بوشلم ، دیوروم ؟ یعنی بر عقل سلیمک ، بر سلامت عا که صاحبک قبول ایده یله جکی برجهت تسویه بولیوروم . بیلیم نه درجه ی قدر منطقتز توافقی ایدر ؟ افندیله ، بزحریه سوزوکلندک . میلیونرله محو ایتدیکن نفوسلری براق . وطنک موجودتی ، هریشی کوزیمک اوکنده ک حاله کادی ، اوت ، بزحریه سوزوکلنشیز . بو نتیجه ی عقلزله ، المزه بیلرک یا عا مشز ، بز ، بو نتیجه ی سوزوکلندیکن کی بو او غورده مادی معنوی ، یک بو یوک ضرر لره اوغراق . بن بوتون قناعتله ، الهی کورکسه قویا ق دیوروم که : افنا ایدیلن ، تهجیر و تحلیله ایدیلن بوتون وطنداشارلم آره سنده ایشته بویله بیلیم لریک ویریلن برر اکر نتیجه سی اوله ر ق سوزوکلن و بویله برر اکر قربان معصومی اولار ق ایچلرنده یوزده سکسان بی گناه انسان واردر . بن اوله تلقی ایدیوروم ، بن بونی بویله کشف ایدیوروم . بونی سولر کن وجدانک صداسی سولیوروم ، ظن ایدیوروم . چونکه سفر لر لک بدایتده بن هیچ بر حاده اولاندن موشده بولوندم . اسمی محرته یاد ایده جکم موش میبونی متوفی کینام افندی و پاپاسیان افندی متصرفه برابر یک انجمکده بولیورودق . ده ا هیچ بر حاده بوقدی . بن امیم که وسزی تأمین ایدرم که یالکز پاپاسیان افندیکن آغزندن بعضی شایان دقت سوزلر ایشتمشدم : - ه او ، بونلری علناً سولر ایدی . بوتون ارنی متفکرانی بیجون علناً بونلری سولیورسک ، دیبه کندی تنقید ایدردی . سوک

زمانده ارض رومده قونفره عقد ایتدک ، بوتون افراددن قوللاندیقمز آرقداشارلرله برر قرار اتخاذ ایله دک ، ایدردی . بوسوزلری بونک جتنه حل ایدیوروم ، بیجون سولیوروم ، اکر قرار ویرمشلرله صافلاسون « داخله تامایله فی طرف قلق و حدودده روسیه یه مسلحاً معاوتنده بولونقی اختیاری اوله حق . فقط روس استیلا سندن ، روس اشغالندن سوکره ، مکلفت عسکره و اشغاله صورتنده دشمنک املنک توسسته چالیشق ، بز بویله قرار ویردک ، ایدردی . بونی سوله دکدن سوکره پاپاسیان افندی یته هر کون بر آرا ده بولونور ق بویله باعا بکیز ، دعش ایکن ، وقته دن اوج آبی ، درت آبی سوکره حکومتک بوتون تمسیر لری کورمشدم . داخله نظارتنک موش متصرفه یازدیغی نذکرده معنی مقراتی ، عینی شیر ی کوزمله کوردم و حیرت ایتدم . اونلرک مقراتی حکومت ناصل خبر آلمشدر ؟ بونی حکومتک مجار اتندن آکلدم . یالکز او مجار اتک - یته وجدانک صداسی سوله یوروم - مرتب اولادیقنه بوتون ناموسله تأمین ایدیوروم . بونلرک مقراتنه رغماً حکومت ، هیچ بر حرکت فعلیه اختلاله کوروله دن ، بر فردک بیله بورونک قانامسته میدان ویرمه ییکیز ، شدله آسایشی عافظه ایدیکیز ، دیور . بوقفره یده او تمسیمک سوکنده کور یوروم . یته پاپاسیان افندیکن مقراتی ایله ورمایانکده اولتیا تومنی تکرار ایتمک ایسته م . افندیله ، بو حال بز ی حر به ، بز ی سرسری حر به سوزوکلن خطوه لک ایم قاقیدر . ارنی اکر کندیلر نک ویردیکی قرارده ، کندیلری اداره ، دمنده آره - اشمک سوله دیکی اداره ، بیلیموروم ، نه درجه ی قدر صلاحیتدار اولدینی سیاسی قومیتلرک شو مناسبتله یلایدقیزی ...

نیلندیان افندی (قوزان) - اونلر ملنک مثل دکلدر . قطعاً رد ایده رز . ایلاس سامی افندی (موش) - مقصدم زوالی وطنداشارمدر ، دیوروم . چونکه امین اولیکز بوکون بن وطن جدا بر تک قالمش . بوتون موجودیت اجتماعیم محو اولمشدر . ارنی عناصرینک تهجیر یله بن موقع اجتماعیم صرفه ایشدر . بوکون هیچ بر ملته افترا ایده جک بر موقده قطماً دکم . بووقایمک هیچ برله ناعک ، اسمک بیله بولاشدینی ادما ایدنلره ایشته بوراده کورکسه طوروب حقیقی سولیوروم . افندیله ، بو ، بیجون اولمش ؟ شمعدی بن دیبه جکم که بیجون اولمش ؟ مذبحیه کورتوریلن بر آرمه ، مذبحیه کورتوریلن معظم بر ملته ، حیاندن مایوس اولدینی بر دقیقه ده تعرض وسوقده قارشی شخصه خفیف ، فقط مفرط بر مشته انتقام . ایشته سبب تهجیر بودر . بوقه معصوم اهالی به پاپاسیان ظلمدن دولایی بوتون آرقداشارلمک حیسانه اشتراک ایدر ، نفرت ایدر و تحزیه سی شدله طلب ایدرم . سوکره بومشله یی اثباته وسیله اولان آرقداشمک تقریر یده تکرار ایتمه دن کچمه جکم . بو خصوصه اک بلیغ حجت ، متوقا کینام افندیکن تقریر ایدر . سزک کوزلر یکزک اوکنه عرض ایدیوروم . اولمش بر آدمک سوزی هیچ بر وقت خلاف حقیقت دکلدر و محرته یاد ایدیوروم .

تعلبتديان افندى (قوزان) - هيچ بر حركت بونى ايچاي
ايتديرمز .

الياس ساهى افندى (موش) - رجا ايدهرم افندم ، سوزي
كسه يكنز . افنديلر ، بوكار طاق اسملر ويرديلر . تاريخك ، وقايعك
وتورك فضائل وسجاياي طالمسك وهيج رشيك قبول
ايدهميه چي اسملري ويرديلر . ايسته بونلري تعداد ايتديلر .
حتى اتحاد اسلام بيله ديديلر . بونك منطقسز لفي دليل ايراييله تكرر
ايتكي زانئ عد ايدرم . بوكاه بوقايعه ، بلا سبب احاء افنا ديبه درلو
درلو تسيبرل قوللانديلر . افنديلر ، اتحاد اسلام فكريته خدمت مقصديله
بونك ياپاديني اسيات احمدن مشروطيتدن اول وصوكره ، دائره
انتخابيه مده اولان مسائه مانءه ، ايكي مثال ابراد احمدن چكينه حكيم .
اوت ، بونك اتحاد اسلام صورتيله ياپلا بااصل نيچون ياپلديغى وبوفكر
بوس بوتون كولونج بولونديغى اثبات ايچون ايكي مثاله مراجعته لزوم
كوريبورم . افنديلر ، اداره ساقهده ، مرحوم عبدالحيد زماننده كي
اغتشاش معلوم تاليزدر . تاريخي ۱۳۱۲ ويا ۱۳۱۳ دره بن هنوز
دوايره انتساب ايتش رزمانده ايدم . كوزمك اوكندن هيچ خيالى
كيتن . پك خيچ برمنظريه شاهد اولدم . سويلر كن بيله تويلرم
اور پريور . هر يوده اغتشاش اولش . عيني زمانده استابولدهده آسيان
بروبوما تيجمسي بروقه تحث ايتشك ، بوروقه تاريخهدر . اوني
سويهمك ايسته م . ارمني وطنداشريك قتل واتلافى حقدنه ورود
ايدن اوامر سياسي و بوضوص ايچون ياپلساسي لازم كلن تدبير
اداريه مانء اوامر اوزرينه متصرف ، الله قيرباچ - شمدى اولمشدر
الله رحمت ايلسون - اوت ، الله قيرباچ اهالي بي منع ايدركن كوزمه شاهد
اولدم . بر طرفدن ياكوزديه اشارتلا رايديبوردى . بوكامانع اولان ذوات ايسه
ملكتمك اكار علما و عرفاسي و جدا ديات فكريله مشوع بو بوك
انسائلدر . متصرفك اوساخته اشارتنه مقابله ، بوتون اوكلتلا اسلاميه نك
يالكنز صفت دينلرته مراجعتله سويله بوروم . تاريخ كوستريه رم كه
«موش» ده بيكلر جهارمني اولديغى حالده تك رارميناك بيله بورنى قانانامش ،
راحت و حضورلري اخلال ايدله مشدر كه بو ذوات كرام بونك حرام
اولديغى رطاقم نصوص قرآنيه ايله اثبات ايدرك و وطنداشريكه اسكيدن
ياشادقلى كي ياشامنه دوام ايتشلر . افنديلر بو اتحاد اسلام ايچون ياپلدى
ديبورلر ، اسلام بويله امر ايتش وعصرلر بونى اثبات ايتش . بونك
تاريخي ، مدلل اولارق اثباتي مسئلهسى بر اقبورم . بونكله كئنا ايديبوروم .
يالكنز ايكنجى مثاليده سويله به حكيم ، مشروطيتك فرداستنده ، اتحاد
ترقى حكومتي ، مر نه اسبابه ميني ايسه بنده بيلموروم وبوكون
محنته نجاياي كورنجي هم هر قلمك ، ملكتداشريك مزارلرندن
چيغمش قائل كفتلرله ، آه و انقساملري ايله اتحاد و ترقى به
سازلداقلى كوريبوروم ، اتحاد و ترقينك بوينه شارلش كوريبوروم .
(اعلامدق صدارى) اوت تكرر ايديبوروم . فرداي مشروطيتده
اتحاد و ترقى ، مر نه اسبابه ميني ايسه ، اورياه او قدر مساعه كار ،
او قدر تساع كوسترن اداره مامورلري و والير كوندرمشلكر كه هم

بوكون دوشمش اولديغى كرداب الم فلاكت اوكنده اك بو بوك فلاكت
آرقداشلر ، بلخاصه وطنداشريكه سويله بوروم : غيب ايديلن قوسيدر ،
يوقسه وطنك بو كونكي حال ايتيميدر؟ بن بونى كمال الم و ياسله
سويله بونك : مان ايكنج و تفر تلمبي ده علاوه ايده حكيم . بوتون عناصر
مسائل حقدنه وطنداشريك حيايت عترملرته مراجعت ايله به حكيم .
آرقداشريكه سويله بوروم . اوت سرك قائل جنازه مركز ، اتلاف ايديلن
قوسلر كز آراسنده ، سركه سكر عصر برابر ياشامش ، صادق ،
هيچ بر فنا معامله كوستر ممش ، كوستر مدي بوتون آتاريله ثابت
اولش بولونان عائلرك ده ميلونلرجه شهيدلري وار . اولردن
صرف نظر ، اوني تقابل ايتديرم بيله سكه به كون محروح ، ايكله بن ،
الم بر حالده بولونان بره طن وار . بونى تداى ايتك قضامى طن
ايدرم ايتك وظيفه مزدر . تسويه حسابان تاخير ايتك ايسه ميورم .
تاخير ايديله بيلردى . فقط ممكنانه ، متصفانه حركت ايدلسه بونلر بك
قولاي ياپيله بيلر شيلر ايدى . لكن ال بر ايكله شو وطنك درديته
جا مساز اولدقن صوكره ياپاردق . بونى نه زه ، نه بوستف داخلنده كي
آرقداشريكه عفورلرته مفروراً سه يله بوروم ، ملكت و محبط داخلنده
بولونوب قلم و دماغ صاحي اولان قدرت علميه و فكريه سي بولونان
ذوات بو وطنه خدمت ايتكجه ردر طن ايديبوروم . فقط ينه طن
ايديبورم كه وطنك بوتون اولادلري ، لاقى وجهله تاممله تداوى
عليه سي افا ايتمه ردر . مفرط بر شكده آنا قائل اولق ايسه ردر .
بن بونى بويله كوريبوروم . افنديلر ، بر چه ق مسائل ده ايليله
بوكون بو ورطيه دوشمش ، يعنى يارقي قائل ايتش ملتار اولور .
باخصوص بويله بش سنك مسائل اولورسه . بو مسائلك اك مهمى ،
بلازرد اك مهمى ديبه حكيم ، عناصر مسئلهسيدر . او مسئله ارجاع
كلام ايده حكيم . بنده كز : يالكنز مشهوداتم و وجداتم داخلنده
اولان وقايعي كئدى دائره انتخابم تقطه نظرندن ابراد ايتكله
شوسفحنك ، شو الم صفحنك ، بوتون اشكالي نظر دقت تاليزه
عرض ايتدكن صوكره ، هيكر دن آرمجه رجاهه بونك حقه كه بوضفحي
بردها آجامق اوزره قابدم . لكن تجزئى ، بيلدرملر كي بوتون
سرعتله ، شدتيله ياقمه طرفدار اولام . (اوت صدارى) سندن اول
سوز آلان آرقداشلر ، عناصرك تجبرى مسئلهسندكي وقايعك
تسويهسند ، اوني ايسه دكلري دائرهده تصور ايدرك و قوطاق اقاددن
باشقه برقى سويله مديلر . بن ايسه آرده بر تاريخ سويله بوروم . سكر
عصر برابر ياشامش معاديناك ، آتار دينهسك ، مكاتيك ، هر شيتك ،
شمدى به قدر حتى يالكنز بو سكر عصر دكل ، اسلاميتك تا ديات
انتشارندن شمدى به قدر ، كوز بيكي اولارق محافظه ايدلديكى هيچ
بر وطنداش انكار ايدهميه چيكي حالده ، عئالي طور اغنده بونجايع
اولش ، ساده بونى تعداد ايديبورلر . نه ايچون اولديغى هيچ
سويله ميورلر . رجا ايدهم ، بر آز انصاف ايليم . انسانلر كوزلري
نمناك ، قلبلري المناك بولونديغى وقان دوكلديكي بر صروده ، بوده نه
ايچون كه سنى ايراددن ، اوت نه ايچون كه سنى ايراددن نه به چكيبورلر ؟
رجا ايدهم آنى ده سويلكنز .

افنديلر، آرتق اسدا بدهرم كه بوراده بوشله بردها بوبله صيق صيق
موضوع بحث اولم. مادام كه هر فرد ملك حق آله حق و هر مسئول شخصدن
حكومت، ذاتاً ياديني كي حساب صوراجق . بناء عليه علاوه اتمدن
كيمي حكيم كه بوراده ، بو عناصر مسئله سنك صيق صيق موضوع بحث
ايدله سنك نهدن انبعاث اينديكي آكلامايورم ا مقصد، فاعللك تجزئسى
ايسه، حكومت بونى ، هم شدهله باياچقدر . حكومت بونك ايجون
تمتده قوميسيونلر تشكيل ايندى، ناظرلك افندى كين كوزلك بايغ برافاده
ايه لازم كان تقيماتك شدهله اجرا ايدله چكنى سوبله ديلر . بناء عليه بو
مسئله نك صيق صيق موضوع بحث ايدلسنه عقلم ايرمه يور. اولئك ايجون،
رجا ايدرم ، اجرا آتته انتظاراً بو قدرله ا كفا ايدم .

نئينديان افندى (قوران) — اياس سامى افندى ، طبيعى بر
انسان اولومه سوق ايديليركن چيرينير .
الياس سامى افندى (موش) — خاير ، اوله دكل ، حقيقت
بودر . بو، نكار اوله ماز . بن دها فضله سوبله ملك ايسنه مردم . چونكه
ايكى كوندن برى سوبله ملك ، ناظرلك افندى ده زى ديگه دى . فقط
كنديلر سنك وتلرلى بك قيمتدار اولدينى بيلمگه برابر بيسانامه
براى سوز دها علاوه املك ايسنه مردم .

اولا ، كين كونكى مارئيلى افنديك سوزلر نه جواب ويره حكيم .
بيلم كنديلرى بوراده ميدر؟ الك چوق قانونى رنسيپلرده رعاى لازم
كان رومغه ملك اولان بو آرقداشمز مجلس ايجنده، اك معتدل ، الك
زياده صغوق قانديك مثل عد اينديكم رفقمز عصيته نيجون قابيلر .
و دييوروك : سويلسه كده سويلسه كده درل تمتده وار . اولئر ، حقوق
مليه بى تعيين ايدله جكلدر . والله بوايى سوزى بردلو عقلمه صيفد .
برمه دم . سن بوسوزه قانلسك ، زده قانغز . تكرار سوز آتش ايكن
بنه فاضله ايله سوز كمك ، مجلسك نفاظنى خلال ايمك ، ظن ايديبورم ،
ادما اينديكي حقدن بك شهبلى اولق ركدر .

افنديلر ، اماوئيلىدى افندى ، بونكه قانسه دى بن يسه سوبله مردم .
بونكه قانسادى . اماوئيلىدى افندى دييوروك : سز بزه خصمكز
نيجون ؟ چونكه زى مشركه تي ايديبورسكز . (نه صدائى) مشركه ، مشرك .
دون عراضطه كيمش ، زافاده سيدر . افنديلر ، بوسم قاعتم ، سويليورم .
ديئار ، شوبله وفاق ، از چوق افاده رله هيسى رتريف آتته داخل ايدلك
ايسنه نيلىرسه بنم نظر مده هيسى رشيدر . ديئار هدر ؟ ميبدى وار .
ميبودى وار ، خير ايله امرا ايدر ، فنالندن منع اوير . ايشته دين
بودر . بن دى بوبله بيلم . دين سوزى آتنده بون ايان داخلدر .
بوتون ديئار بو قاعده اساسيه داخل اولدينه كوره ، اماوئيلىدى
افندى ظن ايديرى كه ، بو عصرده برشريت جاهله وار ، دين ايله غوغا
ايدله جك ، دين نامنه غوغا ، جدال ايله بيه جك . بوتون ديئارلك شوبله
برتريف آتنده رلكه چكى برصرده ، بونى كندى منتقلر بنه ده
اوبدر امداديني كنى ، سلم وطده شلرمدن باشقه بريسى سويله ايدى ،
نصبتنه حل ايدرم . نوايه اماوئيلىدى افندى ديانت حسى ، قوقولرى
وار ، دييور . بن ديانت ، مفكوره دين ايله هر كرك ايتش برحكومت

عنايتيه تاريخ اسلامده شمدى به قدر تصادف اتمده . تاريخك
بوتون صفاحتى بر اقيورم . چونكه بو ، اكه مهم بر شيدر . ياديني
شى ايله اكه علوى دينه بيله افترا ايتشدر . چونكه دين نامنه
بايتش هيج برشى بوق ايكن دينه افترا ايتشدر . بونى آرقداش لر نه
بر اقيورم . تعريف وايضاح ايتسونلر يالكز غايه دين ايله هر كرك ايله بيله جك
بر اسلام حكومتى بن تاريخده كورمدم . ارندن سوكره اسلام غايه سنده
هر كرك ايله جك بر ملت ، بايقانزده بش خريستيان حكومتك تشكله
ميدان و برمشدر . اودور ششمه سنده ، ار ادرار ظفر و غلبه سنده ،
اودنيانى ترمه تديكى زمانلرده ، فصل بش دولتك ظهور و حدوثدن
رقابت و احتراضلر نه ميدان وورر ؟ افنديلر ملكك دين ، دينار كه
بو آتيفله ردن دائر بى ، ييكسك ، سدسى موقده درلر . بونى دينه اسناد ايدن
امانوئيلىدى افندى ، ظن ايدرم ، تاريخدن بر مثال بولمشدر . بن تاريخده
بر مثال بولادم . اماوئيلىدى افندى سويلديكى سوزلرده ، و روملك
افكار وسعيه فطريلى ايجون دولتمنده نك كتيخانلر نه مراجعت
لزومى سوبله دى ، ديدى كه : كتيخانلرله كيديكز ، اورالردى كى كتابلر
باقكز . بن ظن ايديبورم كه قضائى نيمات بوزندن كنديلر نه برشبن اولان او
كتيخانلر بوتون ملتلر كمنافى بازاركن اماوئيلىدى افندى او كتيخانلر ده
برچوق صحائف كوره چكده كه او ده اسلاميك ، اماوئيلىدى افنديك
اسناد اينديكى تم نلره تاريخاً مانع اوله كلسيدر .

اماوئيلىدى افندى (آيدن) — بن اسلاميتدن بحث ايتدم ،
اسلاميه حرمت ايدرم .
الياس سامى افندى (موش) — مشرك ديديكز . خصومت
اونددر .

اماوئيلىدى افندى (آيدن) — اسلاميتدن بحث ايمك لزوم
بو قدر دمدم . بن اسلاميه حرمت ايدرم . بناء عليه سزك بوسوزلرى
سويلكز فضله در .

الياس سامى افندى (موش) — سوزي كسه ، يكره سوكره
سويلر سكر . اماوئيلىدى افندى تكرار قانك بحثه كلنجه آرمانشم
شاهر امين بك اهديشك سويلديكى كوزل بر خطابه نك بر قمره سنه
عطف نظر اينديكى زمانه ، بو تاريخه قارشمش ، بوندن بحث اتمه بيم ،
ديدى . چونكه اراده ، ارك مقصدى كاملار ايدله جك بر شكلايدى .
ظن ايدرم كه ايدم ، اماوئيلىدى افنديك كيمك ايتديكى اوتارنج ،
فاتحت استابولى اشغال ايتديكى ، فتح اينديكى تاريخدر . اوتارنجدن
وار كيم ، ديديلر .

اماوئيلىدى افندى (آيدن) — ايسرسه كز بحث ايدك .
او ، تاريخه قانلش برشى .

حاجى محمد امين بك (موصل) — او ، عدالت تاريخى ايدى .
ريس — او ، بتون جهانجه معلوم اولان برومغه تاريخيه در .
الياس سامى افندى (موش) — بن اوتارنجدن برشى سويليورم ،
اوتارنجده دين نامنه هر كرك وار ايدى . تاريخك او بووكلكتنه ،
قانك بتون اويدندن آتش اولدينى الهامات مفكوره سنك ايلكته

او تقرر رنده ارمنى خاييى تصوير ايتش . ما طيوس اقدى كى بنده
 تصديق ايدى جكم . اوت نه ديدى كز اولش ، يا كز ديش كه موش طوب
 ايله تادب ايدلى . اوت ، طوب ايله تاديب ايدلى . ايشته اولوب
 ايله تاديبدر كه بوتون مسلم وغير مسلم نمانه تملكى بر خرابه زاره
 چو ردى . چونكه تخليه .ى آرزو ايديلن معصوم اهالى رضا وموافق
 كوستر دكرى حالده ، شهرك آرقه سنده مساج ، سلاحيله مقابله ايدن
 بلا مبالغه عددى يكرى بيكه باغ اولان وهان روسيه به التحاق ايتك
 ايشته بن طاغتك ، موشك آرقه سنده قوتلر وار ايدى . ايشته وه حكومتى ده ،
 عسكرى ده جايستدن ايشته به دوشور مشدر . اوزمان اون ساعت مسافده
 بولونان ، دشمن اردوسيله چار پيشان اردو قوماندانك شفره لرى كور مشم .
 ياز بيوردى كه بن وانده اوغرا ديقم قاچه . براده ، موشده هاوغرا يه يم .
 آرقه سندن امين . كم . يا تخليه ايدرسكز ، باخو ديالقات تخليه ايدى جكم . بو مسله ده ،
 كندى رحمتله ايدى جكم ، تملك كى بو كه تفكرى ركجنى قانچ ايتشدر .
 اوت ، موش متصرفدر . موش متصرفى آلدني بوخير اوزرينه اوج آي
 مسئله تك تا حلتى ياز دني حالده اسماقى قابل اوله ماش ، خسته بت فله
 دوشمش اورادن قالقماشدر . اوت ، اكيقام اقدى نيك ديدى كى
 هيچ بر مسلم وطنداش ملك الى بولونيمان شووقايع ، اون طابور عسكر ،
 اون طوب ايله سلاح استمه اليه مشغول اولان چته به قارشى ، شهرى طوبه ،
 هر شيه معروض براقه . قسقل سر كردان بر حالده خرابه به جويز مشدر .
 مسئله بنى تقدير ايدرسكز ، مسئله بولوله ايتشدر . تقدير كز حواله ايدى هم .
 اقدى لار ، رجايدى هم ، حادى بو ايكي تردله بايلان خطالار ، ريسى زم حرب
 سوره فله ملك خطاسى المراما تملر تو ايدا ايتشدر . ريسى ده اوسرسى چتلك
 دوشو تملكسز اورتنه آلدني بيطرفق ، روسيه به مسلحاً معاونت
 قرار لرى كه بونرك ايشاي لاف ايله اولماز . بز ، برانسانك قانچى ،
 سوله يوروز . بو مسله قوجه برمنته هاندر . بونك دوسيه لرى ،
 بونك عشارى ، بونك عمر راقى وارددر . هر شى ميدانه چيحق
 ويونكه ثابت اوله حق . زم بونكه اشتغالزى ، مالايى ايله اشتغال
 عدايدى . ورم . چونكه بو طبيعى ميدانه چيحق . نه فائده كه كندى سوز
 سوله مكه مجبور عد ايدى بوزم . چونكه حقيقتى سوله مك ايشته بوزم .
 اوت ، ولايات شرقيه بر مزاره دوشمش . محترم وطنداشدر ، اوت ،
 ارمنى معصومك كورمولديكى مزاره ، ولايات شرقيه مك آنى ميايون ،
 حد اصغرى بش ميلين نفوسنك ايكي ميليون ده عين مزاره كوموش ،
 بونى ماده اثبات ايدى جكم . برى يادايدركن ديكر نيك ده مائمه حرمت ايتك ،
 ظن ايدرم ، هر متفكر ، منصف انسانك وظيفه سيدر . بو ايكي
 ميلين انسان فصل كيتمش ؟ ايكي ميليونك بر قسى - اوند بهنده
 مسؤليت وقياحم وار ، ظن ايدى بوزم - چونكه حركت فدا سنده
 طر بلا مان اهالى : ايشته اوزك زده بر همته حرب ، آرقه كزده
 بر همته مذلت و مسكتت وار . فصل ايترسه كز اوله حركت ايدى كز .
 سز او بوز ايكن حكومت ، اولمكزه نسل حاضر ك اولمسه ن قرار
 و ردى ، ايشته سزك ايجون ياشان و شرفله اردوده اولمك
 وار و ياخود مسكتته اولمك وار ، ديم . ناموسكار اولان ، قلينده

و جدا نندن بر دويغو دويان بوتون قهرمانلر كار ، اصيل بوتون او
 كرستانك كنج ، سلاحشور ، دريا فرادى ، ناموسنه يدره به مش حرب
 ساحه سنده اولمشدر . ديكر تسمى اقدى لار ، ملكتى اشغال ايدن چته جيلرك
 طعمه سنف خونخوارانه مى اولمشدر . اولنرى بوتمشدر . نه شكلده
 بوتمشدر ؟ اين اولكزن تهيجر نه قدر بشريته نفرت آرايهه اولمك انتقامى ده
 اوندن بيك درجه فضله شين آورددر . هر ايكي سنى ده شدتله و نفرتله
 رد ايدرز و يا كز اشغال سره سنده بيم دكل ، بوتون روس ضابطلر به
 قتل مامك عليه ده بولنان بعضى منصف ارمنى متفكر لر نيك قيد
 و تيبست استديكى بر شينى ده سز ارقومنى و كوستر مكي وظيفه عد
 ايدى هم .

اندنيلر ، روس قوما - ايلرندن قائم مقام « توره دوخيلوف » نشر
 ايتدى كى خاطر ايتشدر . ور كه :
 ارض رومده شهر خارجنده چاليشيدى بلقه كونورين توركلرك
 اكثر لى ارمنيلر طرفندن قتل ايدلمشدر . دوكتور « آزارف » ايله
 قره حصار واقعه ي « ريسى » مراد ، ۸۰۰ دن فضله توركى قتل
 ايله مشلدر . مسلمان مقتولار بويك چوقور لره و هر چوقوره ۷۰-۸۰
 كشى اولق اوزره طولدي . مشدر .

مزل خدمتسده قولاييلان بوتون كردلر ، ارمنيلر طرفندن
 كالا قتل عام ايدلمشدر .
 بو جنايع سلسله سته هانوشواوزون و نائى قارا كلنى اولدني ايجون
 اوقوياما بوزم . ضبط جريده سته درج ايدلك اوزره كابلره و بيورم :

جنرال « اودش ليد » ايله چه قره سندن قاچا ميان توركلرك كانه سنك
 قتل ايدلش اولدني بالذات سوله مشدر .
 قائم مقام « غرياروف » ۱۷-۱۵ ساژن مر بيمنده ك جامع حويلينده
 ايكي آرشون ارتقا سنده جنازه ييفلش اولدني و بونرك آره سنده
 هر ياشده قادين ، ارلك ، چولوق چو حوق بولدينى و قادين جنازه لارنده
 جبرا تعرض آتارى كورلديكى سوله يور .
 ارض رومده حمامه صوقولان ايجى بوز تمش كيشين يالكنز بوزى
 بالذات قوماندان « توره دوخيلوف » ك مداخله سيله قورنا يله ييلمشدر .
 ارمنيلر ، ۱۷ شباطده تورك پارا رى يغما و تبه كوينك بوتون
 اهالي سنى ، قادين ، ارلك ، چولوق چو حوق داخل اولدني حالده
 كانه سنى قتل ايتلمشدر .

۲۷ شباطده ارمنيلر ارض رومده قتل عام بايشلر اولدولرش تورك
 نفوسنك اوج بيكدن فضله اولدني بالذات كديلى سوله مشلدر .
 بو حاك موافق اولدني ، ارمنيلر طوبدينى بولك چي قماز اولدني
 اعتراف ايدن ارمنى متفكر لر نه راست كادهم ، حق يالكنز قوللا دكل ،
 قمللا دشى قتله مخالفتده بولونان بعضى ارمنى متفكر لرى ده كورلمشدر .
 آتبخى بونلر اكثريت آراسنده يك اقليتده قاليورلر . بونلره ارمنى
 مفكوره سته مخالف عد اوله رق اكثر لى ارمنى وحشيلرى نظر نده
 دائماً مقهور بولوشلدر . بعضلرى ده صورتاً جاييت عليه ده كورونه رك
 كز ليجه قتاله امكانى بولديقه همان اجراءه تصور ايتلمشدر .

دوامى تكليف ايديورم .

داخليه ناظرى مصطفى مارق بك — ظن ايدرم كه اقدم، بنده كز سوزه باشلا ديم زمان مذا كره مك دوام وعدم دوامى هيئت محترمه كزه مآددر كلسه سوزه باشلادم و بناء عليه هيچ زمان خاطرمدن كيمه ين بر شيشى، برسوزى سويلم و بنه تكرر ايدرم كه، ياريم تدبير قيدى ده قبول ايدم .

يوركي افندى (طرزون) — نهدن اقدم، اوت، تكرر ايديورم كه ياريم تدبير...

رئيس — مساعده بو يورك اقدم . حكومتك افاده لر نده مجلسك مهائتى ازاله ايدجك بر افاده اولمش اولسه بدى وظيفه امجاى اوله ارق اك اول بن مداخله ايدرم . بيلم هيئت جليله كز بويه بر شى كورم شى؟ (خاير ، خاير صدائى) او حالده مذا كره مك كفايتى تكليف اولونمشدى . رآيه قويورم . مذا كره مك كفايتى قبول ايدنلر لطفآ ال قالد برسون : مذا كره كافي كورلمشدر .

بو يابه ايكي تقرير واردر . اونلردن برىسى مذا كره مك كفايتيه روزنامه يه كيلمه سيدر . ديكرى ده، واقع اولان استيضاحده جواب كافي و برمه مش وه ولسون، پرنسپلر بنه توفيق حركت اجتمه مش وايدم جكته دائره تا مينات و برمه مش اولان حكومه عدم اعتاد و برلسنى تكليف ايدرز، ديورلر .

آصف بك (وان) — آكلاشلميور . مقصد لر بنى ايضاح اينسونلر . رئيس — رجا ايدرم اقدم ، بر كره استيضاحك تئجه سنده و بريله جك اولان تقريرلر ك ، موجب استيضاح اولان ماده يه منحصر

اولسى لازم كير : حال بوكه وهلسون، پرنسپلر بنى حكومت تطبيق ايدم جك سيدر ، اجتمه يه جك سيدر ، ديهه بر استيضاح واقع اولامش كه بويه بر تقريرى رآيه توفيق مجبور بنى حاصل اولسون . بناء عليه بو تقريرى نظامنامه يه موافق بولايورم و رآيه ده وضع اجتمه يه جكم .

امانوئيلدى افندى (آيدن) — بو قسطه حقتده سوزايترم اقدم . رئيس — بو يورك اقدم ، بو يورك . (خنده لر)

امانوئيلدى افندى (آيدن) — اقدم ، ولكز بنده كز دكل او تقريرى امضا ايتش اولان آرقداش لر مك هيسى ، انتظار ايديورلردى كه، بو مذا كرات اوزر بنه حكومت ، اوت بزمده تدقيقاً بن بوندن عبارتدر . نتيجه سى بو درو آييده بونك تكررى اجتمالى قالماسى امجون پروغرامز شودر . بو پروغرامز « ولسون » پرنسپلر بنه شووجهله موافقتن وه ولسون، پرنسپلر بنى موجدنه هر ملت حقى و بريله جكدره ديسون . بويه بر جوابده بولو نمديقتدن دولاي بزواجوانى كافي كورمه بورزوروم مبعوثلر بنى عدم اعتاد و برلسنى تكليف ايديورلر . بونى و يوروب و برامك سزه مآددر . بو تكليف بنى باپيورز . هر كس رآينه حردر .

رئيس — مذا كره مك كفايتى ايله روزنامه يه كجلسنه دائر اولان تقريرى قبول ايدنلر لطفآ ال قالد برسون :

روزنامه يه كيلدى اقدم .
جمه ايرتسى كونى ساعت ايكيده اجتماع ايتك اوزره جلسه يه نهايت ورييورم .

ختم مذا كرات

دينه ساعت

۱۰

مقابل ، اسایا دولتی اوستلرده فاشک بتون او شفقتلی مرحمتلی
معاملهسته رغماً بر دولت اسلامی محو ایدیور ، قتل عام پایبور .
فاتح تاریخاً انتقال ایدجکی تبدیل ایچون بو یحیی کچم ، دیدی ، بن ،
بونی براتیوروم . بونکه اکتفا ایدیوروم . رجا ایدرم بو یحیی قیامت .
مملکت باشقه شیاره محتاجدر ، او تداوی ابله مشغول اوللم .

داخلیه ناظری مصطفی حارف بك — هیئت محترمه كرك مذاكره سته
مداخله مقصدیه دكل ، فقط ظن ایدرم كه حقیقت اوله رق بر ایچی كله
سویلكه مجبور اولیوروم . ظن ایدیوروم كه بك اقتدیلر ، بو جریان
ایدن مذاكره ، صرف ماضیده شواولش ، بو اولش دن عبارت قالیور
و قایت عمومی خطلر اوزرنده كیدیوروز . بونده هیچ بر منفعت
كورمه یوروم . اكر شو مسئلهه فلان ویا فلان شویله یاغش ، تجزیه
ایدلمش ، حقتده تحقیقات اجرا ایدلمش كي بر وایدیه جریان
ایده جك اولسه دیدی ، احاطه كی پایلمسی لازم كنن تحقیقاتی تسهیل
ایده جك بر حال اولوردی . كرك هیئت محترمه كز ، كرك حكومت ،
بو خصوصده متفق اوله رق بعض احوالك جریان ایتدیكنی تصدیق
ایدیور . كیمسه دیه یوركه ، بویه حال اولامشدر . ظن ایدرم كه
میلیونلره تعداد ایدیلن توركزر آرمسندده عددی ، حتی یوز بیكگرجه
قبول ایتسه كمحدود اشخاصك یایدینی بر فعلدن دولایی بوتون بوتون
او عرق مشول ایتك ، او عرق تشنیع ایده جك صورتده سوز
سویلك ، موافق حال ووصلحت اولمادیغنی جمله كز تصدیق ایدرسكز .

(شبه یوق صدارتی) اكر هیئت محترمه كرك مقصدی ، بو افعال
فاعللریك تجزیمی وبناء علیه ، مملكتنده حادث اولان بو احوالك ،
بردها تكرر ایتیه جك صورتده عبرت مؤثره حاصل ایتسی ایسه ،
بوصورتده پایله جق چاره ، ایچی كوردن بری عمومی صورتده سویله بن
سوزلر اولمادیغنی مع الأسف كوریوروم اقدم . بوراده تمین اولونان
افعال حقتده هر كس معلوماقی ، شخص تمین ایدره ك ، دلیل كوستره ك
تحریراً ویا شفاهاً مرجعه بیدر برده ، او مرجع تحقیقاتی یاهازه
اوندن سوكره ، اوت اقتدیلر ، بز مراجعت ایتك ، فقط مرجعی
نظراً اعتباره آمادی ، یولنده بر استیضاحی آكلارم . آنحق بش سته
اول ، سكز سته اول ، حتی بو حكومت هیچ موقعده اولمادیغنی بر
زمانده كی وقوطات حقتده جریان ایدن بومذاكره ، ظن ایدرم اقتدیلر ،
عناصره ایلك دكلدر ، بلکه ، عناصر آرمسندده اوچوره ملر آققدره ،
ظن ایدیوروم . بته حاكم سزسكز . (مذاكره کافی صدارتی)

خره لامیدی اندی (استانبول) — کافی دهل اقدم . هر حالده
بندیه كرك دودن ری ایسته . یكم سوزی ورمكزی رجا ایدرم .
رئیس — اقدم ، سزه كلیجه قدر سزدن اول سوز آلمش
برجوق آفاشدریم وار .

خره لامیدی اندی (استانبول) — صره می بکلم .
ابراهیم اندی (كوتاهی) — اكر مذاكره یه دوام ایدیه جكسه
مجلسی تعطیل ایدم ، چونكه وسائط قنایه یوقدر .
رئیس — اقدم ، سوز ایستین اون اوچ آرقداشمز دها واردر .

اكر مذاكره می مطلقاً دوام ایتدیره جكسه ك ، دون دوام ایتك ،
بو كونده درام ایتك . یازینده دوام ایتدیره جك ایسه او باشقه ،
زیرا بو كونده سوز آلانلر دونكینك یاریسی قدر واردر . طبعی
اوبر كونده سوز آلانلر اولوركه ، بونی هفته لجه سوزدیره جكز
دیكدر .

یورکی اندی (طرزون) — بنده كز دوام حقتده سوز ایسترم .
رئیس — اقدم ، مذاكره ك كفایتی تكلیف ایدیورلر . بونی
رایه قویق مجبور ایتدیم . فقط بونی رایه قویمعدن اول مذاكره ك
دوامی ایچون سوز ایستین وارایسه اونلرك آراستدن بزواته مذاكره ك
دوامی حقتده كی اسباب موجب سنی ایضاح ایتك ایچون ، سوز ویرمك
مجبور ایدر . اونك ایچون نظامنامه موجبجه مذاكره ك دوامی حقتده
سوز ایستین یورکی اندی یه سوز ویریوروم .

یورکی اندی (طرزون) — سوز آلان رفقای محترمدن
برقسی بیاناتی عرض ایتدی . دها بك چوق آرقه اشتریمز واركه
اونلرك فكرندن ، اونلرك طامانه سوزلردن استفاده حاصل اولور .
بوكون ملتك باشنده كی فلاكت موضوع بحث ایدیلر كن مذاكره ك
قافی دنیلیمسیله ایش حل ایدلش اولماز . فلا كتلر آچیللمی ، یاره لروسانلمی ،
سوكره اونلرك هر مهرباری دوشوللمی . حكومت آلاجنی دستوری
بو مجلسدن ، بوملتدن آلاجددر . حكومت یایدینی یاریم تدبیرله ،
بو یاره لری تداوی ایدمن . اونك ایچون بنده كز مذاكره ك
دوامی رجا ایدرم .

داخلیه ناظری مصطفی حارف بك — اقدم رجا ایدرم ، برفقه
حكومه ایتكاری ترضی هیچ بر زمان قبول ایتدیورم . زیرا فلان
برده فلان ، فلان شونی یاغشدر دینه بر دلیل كوستریور و هر كس
بو دلائل بیانه مجبوردر . اكر دلائلی ماده ماده كوسترده حكومت
نظر دفته آلازه ، اوندن سوكره بر استیضاح یا بیبار . یوقسه
حكومتك معلوماقی اولقسزین بش سته ندیری یا بیلان وقوماتی تكرر
ایدرك اوگا قارشى مدافه ایتكده . بر فائده اولدیغنی عرض ایدیوروم
وینه تكرر ایدیوروم كه ، بونلرك بو صورتله یعنی بویه عمومی بر
صورتده بیان ایلمسی یاره مه مرهم دكلدر . بلکه عناصر آراستنده كی
اختلافی درنشدیرمك و اوچوری بو یوتك دیكدر .

یورکی اندی (طرزون) — بر شی استرحام ایدم حك .
مجلسك مهافتی محفظه ایدكز . بو مجلس ملتك مجلسیدر . حكومت
بو ملت طرفدن بیسان ایریلن بر انجاهله حكومتدر . بزى بویه
نجاوزكارانه بر لسانه تهید ایدمن (خبر خاير) اوبله بر شی یوق
صدارتی

داخلیه ناظری مصطفی حارف بك — رجا ایدرم اقدم ، هیئتكز
حكیم اولسون . بن مجلسی تهید ایتدم . (حاشا صدارتی)
یورکی اندی (طرزون) — بر بموت حق كلامی ایستدیكى
كی استعمال ایدر . قانون اساسی بزه بو صلاحیتی ویرمشدر .
حكومت ، یاریم تدبیر اتحاد ایدیور . اونك ایچون مذاكره ك

القاد آئی روزنامہ

جدہ پرتی : ۱۱ کانون اول ۱۳۳۱

مجلس بصرا زوال ساعت ایکیرہ القاد ابدہ بکرمی

رقبہ قانونی
نومبر

مطبوع
نومبر

ایکینی مذاکرہ درجہ اجراء ابدہ بکرمی مراد :

- ۳۳۰ - ضابطہ حقہ حیوانہ فرارندہ سے ایکینی مذاکرہ .
- ۳۳۱ - تحت ضابطہ آکون آسای حربہ خاس اولان مأمورین منکبہ وحقہ مالکاربہ تحسین اولدین منکات خطہ تک لایعہ قانونیکہ ایکینی مذاکرہ .
- ۳۳۲ - **بچی روزنامہ درجہ قانون مراد :**
- ۳۳۳ - جرأت سیاحتیکہ طوی خطہ تک لایعہ قانونی .
- ۳۳۴ - ترخیص اولوگان جرأت خطہ حربہ نظارتدن سؤال .
- ۳۳۵ - مجلس حورینک ۱۳۳۱ ہوجہ سے پشمن امیان ضلہ بیک پوز ایرا ملاو سے دائر موازہ مالہ الحکمتہ تکلیف قانونی .
- ۳۳۶ - تحصیل خالی کرون ضابطہ تک ترغیر طہ باسوم ضابطہ قدم ضعی خطہ تک فرار نامہ .
- ۳۳۷ - نظامہ دانلیک سؤال والسیفاحہ منقل ضعی .
- ۳۳۸ - جرأت مسطرہ و سمانیامین قائم پران امانت خطہ سؤال تحریری .
- ۳۳۹ - ملک مہاجرہ شکر بارہ ضابطہ تأسس تنویب خطہ لایعہ قانونی .
- ۳۴۰ - منکری جرا قانونی زبانی ۲۱ آگستوس ۱۳۳۰ تقریبی قانونک برخی مادمس مندل قانون موافق .
- ۳۴۱ - منکریک مدتہ اراد و ضابطہ تک التیجارہ ہولان مساکتہ و طوق تصدیقاریک نامینہ دائر قانون موافق .

شیخ قاسم مدبری

قلمبریں دائرہ